

A scenic view of a forest with a rocky stream bed and moss-covered ground. The text is overlaid in the center.

**TERVETULOA
SAVONLINNAAN!
OPAS MAAHAN-
MUUTTAJILLE**

Tämä opas on tarkoitettu Savonlinnassa asuville maahanmuuttajille. Oppaaseen on kerätty tietoja, joita maahanmuuttaja tarvitsee, kun hän aloittaa elämän uudessa maassa. Opas on kirjoitettu selkokielellä, jotta ulkomaalaisen olisi helpompi ymmärtää oppaan tekstiä. Opas on julkaistu internetissä ja se löytyy osoitteista <http://www.linnala.fi/monikulttuurinen-tyo> ja <http://www.savonlinna.fi/asukas/maahanmuuttajapalvelut>.

Tämän oppaan ensimmäisen version laativat Linnalan Setlementti ry:n Raha-automaattiyhdistyksen rahoittaman Kansainvälisen kohtaamispaikan työntekijät vuonna 2005 ja sen päivitti Euroopan Sosiaalirahaston rahoittaman POINTTI - Maahanmuuttajat työvoimaksi Etelä-Savossa -hankkeen työntekijät vuosina 2009–2014.

Seuraava päivitys tehtiin vuonna 2017 yhteistyössä Savonlinnan Seudun Kolomonen ry:n, Linnalan Setlementin Kansainvälisen kohtaamispaikan ja Viittakivi Oy:n hallinnoiman Polkuja yhteisöön -hankkeen kanssa. Päivitystyön teki Stean Paikka auki- hankkeen työntekijä Tiina Europaeus.

Kansainvälinen kohtaamispaikka on tehnyt tämän viimeisen päivityksen marraskuussa 2019 Veikkauksen tuella.

Pahoittelemme, mikäli tietoihin on tullut muutoksia oppaan julkaisemisen jälkeen.

Kansainvälinen kohtaamispaikka

Vireää toimintaa

Linnalan Setlementti ry

Paikka auki- hanke, Kansainvälinen kohtaamispaikka ja Polkuja yhteisöön –hanke

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

3

SAVONLINNAN SEUDUN
KOLOMONEN RY

Setlementti
Viittakivi

Pointti – Maahanmuuttajat työvoimaksi Etelä-Savossa -hanke

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

SISÄLTÖ

TERVETULOA SAVONLINNAAN!.....	3
MAAHANMUUTTAJIEN PALVELUT.....	5
MUUTTO SAVONLINNAAN ULKOMAILTA.....	12
KELA.....	15
PANKKI.....	18
ASUMINEN.....	19
SOSIAALIPALVELUT.....	23
KRIISITILANTEET JA HÄTÄNUMEROT	28
TERVEYSPALVELUT	30
TYÖN HAKEMINEN JA SUOMALAINEN TYÖELÄMÄ	41
TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTON PALVELUT	43
AMMATTILIITOT JA TYÖSUOJELUHALLINTO.....	46
VEROTUS	48
SUOMALAINEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ	51
SUOMEN KIELEN OPISKELU	62
PUHELIN, INTERNET, LEHDET, TV JA KIRJASTO	63
LIIKENNE	65
ULKOMAISEN AJOKORTIN VAIHTAMINEN SUOMALAISEEN.....	68
LEMMIKIT	70
VAPAA-AIKA JA HARRASTUKSET	71
USKONTO.....	74

TERVETULOA SAVONLINNAAN!

Savonlinna sijaitsee Itä-Suomessa Etelä-Savon maakunnassa.

Savonlinnassa on noin 33 000 asukasta. Heistä noin 2,3 % on ulkomaan kansalaisia ja 3,6 % äidinkieli on muu kuin suomi.

Savonlinnan kaupunkiin kuuluvat kuntaliitosten jälkeen Kerimäen, Punkaharjun ja Savonrannan alueet.

Savonlinna ja sen lähikunnat Sulkava, Rantasalmi ja Enonkoski muodostavat Savonlinnan seutukunnan. Seutukunnalla on noin 41 000 asukasta.

Lisätietoa Savonlinnan kaupungista ja sen tarjoamista palveluista löytyy nettisivuilta savonlinna.fi suomen, englannin, ruotsin, saksan ja venäjän kielellä.

SAVONLINNAN HISTORIAA

Savonlinnan kaupunki sai alkunsa siitä, kun Erik Akselinpoika Tott alkoi rakentaa Olavinlinnaa vuonna 1475 Kyrönsalmen saarelle.

Linna sai nimensä kaikkien ritareiden suojelijoiden Pyhän Olavin mukaan. Linna rakennettiin saarelle ja sen tarkoitus oli suojella valtakunnan itärajaa. Vuonna 1639 Pietari Brahe antoi kaupunkioikeudet ja perusti Savonlinnan kaupungin. Vuonna 1975 Olavinlinna täytti 500 vuotta. Linnaa on restauroitu vuodesta 1961 lähtien. Linna halutaan säilyttää mahdollisimman alkuperäisen näköisenä. Olavinlinnassa on käynyt turisteja jo yli sata vuotta.

Laulajatar Aino Ackté järjesti ensimmäiset Oopperajuhlat Olavinlinnassa vuonna 1912. Alun perin juhlat järjestettiin muutaman kerran, mutta ensimmäinen maailmansota katkaisi perinteen. Juhlien järjestäminen aloitettiin uudelleen vuonna 1967. Savonlinnan Oopperajuhlia vietetään joka vuosi heinäkuussa. Oopperajuhlilla esiintyvät maailman kuuluisimmat oopperatalot.

1900-luvun alkupuolella Savonlinnan kaupungin asukasmäärä kasvoi ja elinkeinoelämä voimistui. 1950-luvulla vanha puukaupunki katosi ja sen tilalle alettiin rakentaa nykyaikaista kaupunkia.

SAVONLINNAN KAUPUNGIN PALVELUPISTE

Savonlinnan kaupungin palvelupiste on avoinna ma-pe klo 9–15. Palvelupisteestä saa tietoa kaupungin palveluista ja erilaisia esitteitä.

SAVONLINNAN KAUPUNGIN PALVELUPISTE

Olavinkatu 27 B, 1. kerros 57130 Savonlinna	044 417 4053
--	--------------

KERIMÄEN YHTEISPALVELUPISTE

Kerimäentie 10 58200 Kerimäki	015 527 4000
----------------------------------	--------------

PUNKAHARJUN YHTEISPALVELUPISTE

Kauppatie 20 58500 Punkaharju	015 527 4000
----------------------------------	--------------

SAVONRANNAN YHTEISPALVELUPISTE

Kangastie 3 58300 Savonranta	015 5277 4000
---------------------------------	---------------

MAAHANMUUTTAJIEN PALVELUT

OHJAUS- JA PALVELUPISTE
NAVIGAATTORI

Olavinkatu 40 A, 2. kerros
57130 Savonlinna

Ohjaus- ja palvelupiste Navigaattorissa palvelevat Kansainvälinen kohtaamispaikka ja Savonlinnan kaupungin maahanmuuttajapalvelut.

Tärkeää tietoa eri kielillä suomalaisesta yhteiskunnasta ja sen palveluista on nettisivuilla infofinland.fi.

KANSAINVÄLINEN KOHTAAMISPAIKKA

Kansainvälistä kohtaamispaikkaa ylläpitää Linnalan Setlementti ry. Kohtaamispaikka on avoinna ma-pe klo 10–15. Kohtaamispaikan työntekijä neuvoo ja auttaa maahanmuuttajia kaikissa kysymyksissä. Voit tulla ilman ajanvarausta tai soittaa ja varata ajan. Puhumme suomea, englantia ja venäjää.

<http://www.linnala.fi/monikulttuurinen-tyo>

NAVIGAATTORI 044 051 1823
Olavinkatu 40 A, 2. kerros
57130 Savonlinna

SAVONLINNAN KAUPUNGIN MAAHANMUUTTAJAPALVELUT

Savonlinnan kaupungin maahanmuuttajapalvelut tarjoavat lakisääteistä palvelua. Maahanmuuttaja-asiakas saa sosiaaliohjausta, neuvontaa ja käytännön tukea kaikissa arkielämään liittyvissä asioissa. Navigaattorissa toimivat kaupungin maahanmuuttosihteeri, sosiaaliohjaaja, palveluohjaaja ja toimistosihteeri (työpiste kaupungintalolla). Asiakkaita palvellaan suomeksi, englanniksi ja venäjäksi. Tulkki tilataan tarvittaessa.

Maahanmuuttaja-asiakkaalla on oikeus alkukartoitukseen. Kysy lisätietoa alkukartoituksesta kaupungin maahanmuuttajapalveluista.

<http://www.savonlinna.fi/asukas/maahanmuuttajapalvelut>

NAVIGAATTORI	044 417 4141
Olavinkatu 40 A, 2. kerros	044 417 4142
57130 Savonlinna	044 417 4143

MUUALLA SUOMESSA

INFOFINLAND.FI

<http://www.infofinland.fi> -nettisivulta löytyy tärkeää tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja eri palveluista, suomalaisesta työelämästä ja koulutuksesta. Infopankin tiedot löytyvät 12 eri kielellä: suomi, ruotsi, englanti, viro, ranska, venäjä, somali, turkki, espanja, arabia, persia ja kiina.

SUOMI.FI-VERKKOPALVELU

<http://www.suomi.fi> -nettisivulta löytyy tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja sen palveluista sekä eri virastojen lomakkeita suomen, ruotsin ja englannin kielillä. Sivuilla on myös maahanmuuttoon liittyvää tietoa [suomi.fi](#) → [kansalaiset](#) → [maahan - ja maastamuutto](#).

MAAHANMUUTTOVIRASTO

Maahanmuuttovirasto (Migri) tekee päätöksiä liittyen maahantuloon, Suomessa oleskeluoikeuteen, pakolaisuuteen ja Suomen kansalaisuuteen. Palvelut ovat suomen, ruotsin ja englannin kielillä. Maahanmuuttoviraston nettisivulta löytyy tietoa englannin, venäjän, ranskan, albanian, arabian, somalin, persian ja kurdin kielillä.

Täytä ja lähetä hakemukset Enter Finland -palvelun kautta.

<http://www.enterfinland.fi/eServices>

<http://www.migri.fi>

MAAHANMUUTTOVIRASTON PALVELUNUMEROT

Asiakaspalvelunumero
0295 419 600
ma-pe klo 9 - 16

Muut palvelunumerot
ti, ke ja to klo 10 - 11

http://www.migri.fi/nain_palvelemme/asiakaspalvelunumerot

LÄHIMMÄT PALVELUPISTEET

Kuopio

Asemakatu 38-40
asiakasisäänty Ajurinkatu 45
70110 Kuopio
ma-ke ja pe klo 8 - 16.15
to suljettu

Lappeenranta

Valtakatu 25 A/B
53100 Lappeenranta
ma-ke ja pe klo 8 - 16.15
to suljettu

AJANVARAUS

Hakemusten käsittely voi kestää monta kuukautta. Muista varata aika ja jättää hakemuksesi ajoissa:

<http://www.migri.vihta.com/public/migri/#/home>

PAKOLAISNEUVONTA

Pakolaisneuvonnan lakimiehet antavat ilmaiseksi oikeudellista apua ja neuvontaa turvapaikanhakijoille, pakolaisille ja muille ulkomaalaisille. Neuvontaa saa myös puhelimitse.

HELSINGIN TOIMISTO

Kaisaniemenkatu 4 A, 6. kerros
00100 Helsinki
075 7575 100
avoinna ma-pe klo 9 - 16

<http://www.pakolaisneuvonta.fi>

pan@pakolaisneuvonta.fi

TIETOA TULKIN KÄYTTÄMISESTÄ

Tärkeissä viranomaisasioissa sinulla on oikeus saada tulkkaus. Tällöin tulkin maksaa viranomainen. Aina tämä ei ole mahdollista, joten kysy asiasta etukäteen viranomaiselta.

Tulkki on vaitiolovelvollinen. Tulkkaus tapahtuu joko paikan päällä tai puhelintulkkauksena.

Lisätietoa tulkkaustilauksista Navigaattorin toimijoilta.

MUUTTO SAVONLINNAAN ULKOMAILTA

TÄRKEÄT ASIAT MUUTON YHTEYDESSÄ

KUN MUUTAT SAVONLINNAAN ULKOMAILTA, REKISTERÖIDY HETI:

OTA MUKAAN PASSI, OLESKELULUPA JA MUUT TODISTUKSET

1. Ilmoittaudu Suomen väestöjärjestelmään maistraatissa (Olavinkatu 24, 3. kerros). Täytä ja allekirjoita Ulkomaalaisen rekisteröinti-ilmoituslomake ja muuttoilmoituslomake. Sinut kirjataan Suomen väestötietojärjestelmään. Jos et ole saanut **henkilötunnusta** oleskeluluvan mukana, saat sen muutaman päivän kuluttua postitse.

Jos olet EU/ETA-kansalainen ja oleskelet Suomessa yli 3 kuukautta, **rekisteröi oleskeluoikeus** maahanmuuttovirastossa (migri.fi/rekisterointi). Tee hakemus kolmen kuukauden kuluessa maahaantulopäivästä.

2. Kun saat henkilötunnuksen, käy Kansaneläkelaitoksessa (KELA, Kirkkokatu 8) ja täytä lomake **Y77**. Lomakkeella haetaan oikeutta **Suomen sosiaaliturvaan**.

Jos muutat Suomeen tilapäisesti, tarkista, oletko oikeutettu Suomen sosiaaliturvaan. Lue lisää sivulta 16.

REKISTERÖITYMISEN JÄLKEEN HOIDA MUUT TÄRKEÄT ASIAT:

OTA MUKAAN PASSI, OLESKELULUPA JA MUUT TODISTUKSET

1. Mene pankkiin ja avaa **pankkitili**. Suomessa melkein kaikki maksut hoidetaan pankin kautta. Lue lisää sivulta 18.
2. Jos olet työtön, mene työ- ja elinkeinotoimistoon (TE-toimisto, Olavinkatu 24) ja **ilmoittaudu työnhakijaksi**.

Kun olet ilmoittautunut työnhakijaksi, TE-toimisto ottaa sinuun yhteyttä soittamalla, tekstiviestillä, sähköpostilla tai kirjeellä.

Selvitä, millaista apua saat **työn hakemiseen** ja **kotoutumiseen**: te-palvelut.fi. Lue lisää sivulta 44.

3. Jos olet työssä, tarvitset verokortin. Mene **verotoimistoon** (Olavinkatu 24, 2. kerros) ja hae verokorttia. vero.fi Lue lisää sivulta 49.
4. Jos tarvitset lapsellesi **päivähoitopaikan** tai **peruskoulupaikan**, mene Savonlinnan kaupungin Sivistysvirastoon (Olavinkatu 27, 3. kerros). Lue lisää sivulta 52.
5. Tarkista poliisiasemalla (Tottinkatu 9), voitko saada Suomen viranomaisen myöntämän **ulkomaalaisen henkilökortin**.
poliisi.fi/henkilokortti/lisatietoa_henkilokortin_hakemisesta .
6. Tarkista, onko ulkomainen **ajokorttisi** voimassa Suomessa. ajovarma.fi/ulkomainen-ajokortti ja
trafi.fi/tieliikenne/minulla_on_ajokortti/ulkomaisen_ajokortin_kelpoisuus_suomessa
Lue lisää sivulta 69.

OLESKELULUPA JA OIKEUS ASUA SUOMESSA

Jos ulkomaalainen haluaa oleskella yli kolme kuukautta Suomessa, hän tarvitsee oleskeluluvan. Oleskelulupaa eivät tarvitse pohjoismaiden kansalaiset, Euroopan unionin (EU) jäsenvaltioiden sekä Islannin, Liechtensteinin, Norjan ja Sveitsin kansalaiset.

Ensimmäistä oleskelulupaa haetaan yleensä hakijan kotimaassa olevasta Suomen edustustosta, josta hakija saa hakemuslomakkeita ja lisätietoa asiasta. Maahanmuuttovirasto tekee päätöksen oleskelulupahakemuksesta. Lisätietoa saa Suomen edustuston ja Maahanmuuttoviraston nettisivulta.

Mikäli hakija saa myönteisen oleskelulupapäätöksen, hän saa biometriset tunnisteet sisältävän oleskelulupakortin. Sitä varten kaikilta yli 6-vuotialta oleskelulupaa ja turvapaikkaa hakevilta otetaan sormenjäljet.

Ensimmäinen oleskelulupa on aina määräaikainen. Jatkolupa haetaan maahanmuuttovirastosta.

Lisätietoa: tem.fi
migri.fi

POHJOISMAIDEN KANSALAISET

Pohjoismaiden kansalaiset (Islanti, Norja, Ruotsi, Tanska, Färsaaret ja Grönlanti) voivat tulla Suomeen ja oleskella, tehdä työtä, harjoittaa ammattia tai opiskella ilman oleskelulupaa.

Pohjoismaiden kansalaisten pitää rekisteröityä maistraatissa, jos oleskelu kestää yli kuusi kuukautta. Rekisteröinti tehdään viimeistään viikon kuluttua muuttopäivästä.

EU/ETA-MAIDEN KANSALAISET

EU/ETA-maiden kansalaisella on oikeus oleskella, tehdä työtä, harjoittaa ammattia tai opiskella Suomessa kolme kuukautta ilman, että hänen pitää rekisteröidä oleskeluoikeus.

Jos henkilö oleskelee Suomessa yli kolme kuukautta, hänen pitää rekisteröidä oleskeluoikeutensa. Rekisteröinti tapahtuu Maahanmuuttovirastossa (lue lisää sivulta 7). Rekisteröintihakemus jätetään kolmen kuukauden kuluessa maahantulopäivästä.

MUUT KUIN EU/ETA-MAIDEN KANSALAISET

EU:n ja ETA:n ulkopuolelta tulevien maiden kansalaisilla ei ole oikeutta oleskella, tehdä työtä, harjoittaa ammattia tai opiskella Suomessa ilman oleskelulupaa.

OLESKELULUVAN TUNNUKSET

P = pysyvä oleskelulupa

(myönnetään, jos henkilö on asunut Suomessa jatkuvalla oleskeluluvalla neljä vuotta)

A = jatkuva oleskelulupa

(myönnetään, jos maahanmuuttotarkoitus on pysyvä asuminen Suomessa)

B = tilapäinen oleskelulupa

(tarkoituksena ei ole jäädä Suomeen pysyvästi)

Lisätietoa oleskeluluvista eri kielillä löytyy Maahanmuuttoviraston nettisivulta osoitteesta migri.fi.

REKISTERÖINTI MAISTRAATISSA

Kun olet muuttanut Suomeen rekisteröidy maistraatissa. Jos tietyt ehdot täyttyvät, saat maistraatissa kotikuntamerkinnän. Rekisteröitäviä tietoja ovat nimi, syntymäaika, kansalaisuus, perhesuhteet ja osoite.

Tietoja käytetään terveydenhuollossa, verotuksessa, oikeushallinnossa ja tilastoinnissa.

MITEN REKISTERÖINTI TAPAHTUU?

Rekisteröinti tapahtuu maistraatissa.

ITÄ-SUOMEN MAISTRAATTI

Savonlinnan yksikkö
Olavinkatu 24, 3. kerros
57130 Savonlinna

029 553 9511
maistraatti.fi
ma-pe klo 9 - 16

Ota mukaan passi, voimassa oleva oleskelulupa ja muut tarvittavat asiakirjat.

Jos olet naimisissa tai sinulla on lapsia, toimita maistraattiin avioliittotodistus, lasten syntymätodistukset ja niiden viralliset käännökset suomen tai englannin kielellä. Näihin todistuksiin tarvitset myös kansainvälisen sopimuksen mukaisen Apostille -todistuksen. Apostille pitää hankkia alkuperäisen todistuksen antomaasta.

Täytä ja allekirjoita **Ulkomaalaisen rekisteröinti-ilmoituslomake**.

Jos et ole saanut oleskeluluvan yhteydessä suomalaista henkilötunnusta, maistraatti antaa sen sinulle rekisteröinnin perusteella. Henkilötunnuksen saat noin viikon kuluttua rekisteröinnistä. Henkilötunnus säilyy samana koko elämän. Henkilötunnusta tarvitaan monessa paikassa esimerkiksi pankissa, sairaalassa, apteekissa ja viranomaisten rekistereissä.

Myös lyhytaikaisesti Suomessa asuva ulkomaalainen voi saada henkilötunnuksen, jos hän tarvitsee sitä esimerkiksi työnteon takia. Hänelle ei kuitenkaan rekisteröidä kotikuntaa Suomessa, eikä hänellä ole samoja oikeuksia kuin Suomessa vakinaisesti asuvilla henkilöillä.

Suomessa jokaisella ihmisellä on oltava sukunimi sekä etunimi. Etunimiä voi olla enintään kolme.

Kun muutat Suomeen **vakituisesti tai tilapäisesti**, sinun täytyy tehdä maistraattiin virallinen **muuttoilmoitus**.

Täytä ja allekirjoita huolellisesti muuttoilmoituslomake. Lomakkeen saat maistraatista tai postista.

Muuttoilmoituksen voi tehdä myös netissä muuttoilmoitus.fi tai posti.fi/muuttoilmoitus. Palvelu vaatii postin tai pankin käyttäjätunnukset.

Aina kun muutat uuteen asuntoon, muista tehdä muuttoilmoitus.

Jos muutat pois Suomesta, tee maastamuuttoilmoitus.

Maistraatista osoitetiedot lähetetään automaattisesti muihin virastoihin.

OLESKELULUVAN HAKEMINEN SUOMEEN

- ▶ Voit hakea oleskelulupaa Suomeen, jos sinulla on työpaikka, opiskelupaikka tai perheenjäsen Suomessa. Hae oleskelulupaa ennen kuin tulet Suomeen.
- ▶ Vain sinä itse voit laittaa hakemuksen vireille.
- ▶ Hae oleskelulupaa osoitteessa: enterfinland.fi
- ▶ Valitse oikea hakemuslomake sen perusteella miksi tulet Suomeen (työpaikka, opiskelupaikka tai perheenjäsen Suomessa).
- ▶ Täytä oleskelulupahakemus huolellisesti. Huolehdi, että liitteet ovat oikeat.
- ▶ Kun olet täyttänyt hakemuksen, varaa aika Suomen edustustoon tunnistautumista varten. Selvitä missä edustustossa voit tunnistautua. Varaa aika sähköpostilla.
- ▶ Suomen ulkomaan edustusto saattaa sijaita toisessa maassa missä itse olet. Varaudu kyseisen maan viisumihakemukseen.
- ▶ Mene edustustoon, tunnistaudu ja maksa oleskelulupahakemuksesta perittävä maksu. Maksua ei palauteta, vaikka perut hakemuksesi tai saat kielteisen päätöksen.
- ▶ Tämän jälkeen hakemuksesi siirtyy Maahanmuuttoviraston käsittelyjonoon.
- ▶ Seuraa käsittelyn etenemistä verkkopalvelussa. Sinulta voidaan pyytää lisäselvityksiä ja voit saada kutsun haastatteluun.
- ▶ Hakemuksen käsittely vie aikaa. Odota rauhassa. Jonot ovat usein pitkiä, mutta jokainen hakemus käsitellään.
- ▶ Sinulle ilmoitetaan, kun päätös on valmis.
- ▶ Jos saat myönteisen päätöksen, valmis oleskelulupakorttisi toimitetaan edustustoon. Kielteinen päätös tarkoittaa, että sinulla ei ole katsottu olevan riittäviä perusteita oleskelulupaan.
- ▶ Lisätietoa oleskelulupahakemuksesta saat Suomen Maahanmuuttoviraston nettisivulta: migri.fi

KELA

Kela on lyhennys sanasta **Kansaneläkelaitos**.

Kun olet saanut henkilötunnuksen ja rekisteröinyt kotikunnan maistraatissa, voit mennä Kelaan ja hakea oikeutta Suomen sosiaaliturvaan. Täytä lomake Y77.

Olet yleensä oikeutettu Suomen sosiaaliturvaan muuttohetkestä, jos muuttosi katsotaan vakinaiseksi.

KELA

kela.fi

Savonlinnan toimisto
Kirkkokatu 8
57100 Savonlinna
ma-pe klo 9 - 11 ja 12 - 15

Jos pääset Suomen sosiaaliturvan piiriin, Kela lähettää sinulle kotiin maksuttoman sairausvakuutuskortin eli **Kela-kortin**. Kela-korttia tarvitaan terveyskeskuksessa, sairaalassa, apteekissa ja lääkärissä. Myös lapsilla on omat Kela-kortit.

Suomessa aikuiset ihmiset elättävät itsensä ja perheensä työnteolla. On kuitenkin tilanteita, jolloin ihminen ei voi käydä työssä.

Kelasta voit saada tukea (rahaa) esimerkiksi seuraavissa tilanteissa, jos:

- ▶ sinulle syntyy lapsi
- ▶ hoidat lasta kotona
- ▶ olet sairas
- ▶ olet työtön ja ilmoittaudut työvoimatoimistoon työnhakijaksi
- ▶ et selviä vuokranmaksusta
- ▶ opiskelet
- ▶ olet eläkeiässä
- ▶ tarvitset toimeentulotukea

Oma aktiivisuus on tärkeää kaikissa asioiden hoidossa.

Tukea pitää aina hakea itse. Lisätietoa palveluista ja puhelinnumerot löytyvät Kelan nettisivulta, jotka ovat suomen, ruotsin ja englannin kielillä.

Kelan lomakkeita saat Kelan toimistosta tai netistä kela.fi → henkilöasiakkaat → lomakkeet.

Sinulla on mahdollisuus saada tulkkaus Kelan palveluihin. Tulkki täytyy tilata etukäteen soittamalla asiaasi koskevaan palvelunumeroon tai käymällä lähimmällä palvelupisteellä. Asiointiaika, jota varten tulkki tilataan, sovitaan yhdessä Kelan, asiakkaan ja tulkin kanssa. Tulkkaus voidaan järjestää tarvittaessa myös etätulkkauksena puhelimen avulla.

Voit hoitaa asiasi helposti Kelan nettisivulla, Kelan asiointipalvelussa. Palvelun käyttö edellyttää verkkopankkitunnuksia, mobiilivarmennetta tai varmennekorttia.

Voit myös varata ajan Kelan palvelupisteeseen Kirkkokatu 8. <http://www.kela.fi/ajanvaraus>.

Kelan asiointipalvelussa voit:

- ▶ tarkistaa omat etuustietosi
- ▶ hakea tukea
- ▶ lähettää liitteitä
- ▶ ilmoittaa muutoksista
- ▶ tarkistaa seuraavan maksupäivän
- ▶ muuttaa omia tietojasi
- ▶ lähettää viestin Kelaan

Kirjautuminen asiointipalveluun tapahtuu Kelan nettisivujen kautta:

kela.fi -> siirry asiointipalveluun -> henkilöasiakkaat

PANKKI

Suomessa tarvitset pankkitilin, koska melkein kaikki maksut hoidetaan pankin kautta.

Jokainen voi valita itse pankin, jossa haluaa avata tilin.

NORDEA	DANSKE BANK
Olavinkatu 53 57100 Savonlinna 0200 3000 http://www.nordea.fi ke-pe 10 - 16.30	Kauppatori 6 57130 Savonlinna 020 02580 http://www.danskebank.fi ma-pe 10 - 12
SUUR-SAVON OSUUSPANKKI	OMA SÄÄSTÖPANKKI
Savonlinnan konttori Olavinkatu 49 57100 Savonlinna 0100 0500 http://www.op.fi ma-pe 9 - 16.15	Olavinkatu 44 57100 Savonlinna 020 764 0600 http://www.omasp.fi ma-pe 9.30 - 16.15
S-PANKKI	
Sokos Savonlinna Olavinkatu 57 57100 Savonlinna S-Market Savonlinna Olavinkatu 57 57100 Savonlinna	Asiakaspalvelu 010 76 5800 ma-pe klo 9 - 17 http://www.s-pankki.fi Prisma Savonlinna Nojanmaantie 15 57210 Savonlinna ma –pe 9 - 18

Kun avaat ensimmäisen tilin pankissa, tarvitset passin tai Suomen viranomaisen myöntämän ulkomaalaisen henkilökortin.

Tilin avausta varten pankissa kysytään:

- ▶ nimi
- ▶ henkilötunnus
- ▶ osoite ja kotipaikka Suomessa
- ▶ mistä saat tuloja
- ▶ mitä menoja sinulla on

Pankki voi myöntää pankkikortin tapauskohtaisesti. Pankkikortin myöntämiseen vaikuttavat säännölliset tulot sekä maksutapahtumat.

Kortin mukana annetaan salainen **tunnusluku** (pin-koodi), joka on hyvä muistaa ulkoa.

Älä säilytä korttia ja tunnuslukua samassa paikassa.

Pankkikortilla voit nostaa rahaa automaatista tai maksaa laskuja laskunmaksuautomaatilla. Pankkikortilla voit maksaa myös ostoksia kaupassa.

Pankki ottaa palveluista palvelumaksun. Pankin palveluja ovat pankkikortti, verkkopankkitunnukset (internet-tunnukset), maksaminen laskunmaksuautomaatilla ja tilin tapahtumien kysely pankkiautomaatilla.

Halvin tapa maksaa laskuja on pankin verkkopankki-palvelu. Pankki voi tehdä sopimuksen verkkopankkitunnuksista harkintansa mukaan. Verkkopankkitunnukset voi saada, kun pankkitilillä on ollut jonkin aikaa säännöllisiä tuloja ja laskut on maksettu ajoissa. Edellytyksenä on myös henkilöllisyyden luotettavasti osoittava asiakirja, kuten Suomen viranomaisen myöntämä ulkomaalaisen henkilökortti.

LASKUJEN MAKSAMINEN

Suomessa laskut maksetaan ajallaan. Laskussa on **eräpäivä**, joka on viimeinen laskun maksupäivä. Jos et maksa laskuja ajoissa, sinun täytyy maksaa viivästyskorkoa. Laskun saaja voi jättää maksamattoman laskun perimisen perintätoimistolle, jolloin maksajan täytyy maksaa myös perintäkulut. Lisäksi maksamattomista laskuista menee tieto luottotietorekisteriin. Lisätietoja: <http://www.asiakastieto.fi>.

ASUMINEN

Suomessa ihmiset asuvat vuokra- tai omistusasunnoissa. Asuntoja löytyy paikallislehtien ja kiinteistövälittäjien ilmoituksista.

Netissä asuntoja löytyy seuraavilta nettisivuilta. Palvelu on suomenkielinen.

- ▶ jokakoti.fi
- ▶ etuovi.com
- ▶ oikotie.fi
- ▶ tori.fi
- ▶ infofinland.fi -nettisivuilla on yleistietoa asumisesta, eri asumismuodoista ja muuttamisesta Suomessa

Vuokra-asuntoja välittävät Savonlinnan asuntopalvelu, kiinteistövälittäjät sekä yksityiset vuokranantajat.

Kerros- ja rivitaloissa on **isännöitsijä**, joka hoitaa taloyhtiön asioita. Isännöitsijä vastaa hallinnosta, taloudesta ja huoltoon liittyvistä sopimuksista.

Talon huoltotöistä vastaa yleensä **huoltomies**. Häneltä voit kysyä:

- ▶ asunnon pienet kunnostustyöt,
- ▶ kellari ja varasto,
- ▶ pesutupa,
- ▶ saunavuoro ja
- ▶ autopaikka.

Huoltomies avaa myös oven maksua vastaan, jos olet unohtanut avaimen.

Asuntoon täytyy itse hankkia palovaroitin.

Asuntoon täytyy ottaa kotivakuutus vakuutusyhtiöstä.

Hanasta tuleva vesi on puhdasta ja juomakelpoista kaikkialla Suomessa. Vesi on kallista, joten vältä turhaa veden kulutusta.

SÄHKÖSOPIMUS

Kun muutat, tee sähkösobimus. Savonlinnassa sähkösobimuksia hoittaa:

LUMME ENERGIA

Olavinkatu 49
57100 Savonlinna
ma-pe klo 9 - 16

0800 90110
<http://www.lumme-energia.fi>

Sähkösobimuksen voi ottaa myös muista yhtiöistä Suomesta.

<http://www.fortum.fi> <http://www.loiste.fi>
<http://www.vattenfall.fi> <http://www.helen.fi>
<http://www.vantaanenergia.fi>

Sähkön jakeluverkosta huolehtii alueella Järvi-Suomen Energia (<http://www.jseoy.fi>). Tämän vuoksi saat kaksi sähkölaskua: sähkön kulutuslaskun ja sähkönsiirtolaskun.

Kun muutat pois asunnosta, muista irtisanoa sähkösobimus.

Kun muutat uuteen asuntoon, tee uusi sähkösobimus.

JÄTEHUOLTO

Taloyhtiöissä on aina sekajäte- ja biojäteastiat. Lisäksi monissa taloissa on erilliset muovin- ja paperinkeräysastiat. Lasi-, metalli-, muovi- ja pahvikeräyspisteet löytyvät isojen kauppojen läheltä. Tyhjät pullot ja tölkit palautetaan kauppojen palautuspisteisiin.

Lajitele jätteesi ja toimita ne oikeisiin pisteisiin!

Lajitteluohjeet löytyvät suomeksi, englanniksi, venäjäksi ja saksaksi osoitteesta: savonlinna.fi/jatehuolto. Savonlinnan Seudun Jätehuolto oy opastaa jätteiden lajittelussa.

SAVONLINNAN SEUDUN JÄTEHUOLTO OY
Nousialan jäteasema (kaatopaikka)
Nousialantie 11
57230 Savonlinna
040 714 3350
avoinna ma klo 7.30 - 18, ti-pe klo 7.30 - 17, toukokuussa la klo 9 - 15

KIERRÄTYS

Savonlinnan Toimintakeskus ry ottaa vastaan käyttökelpoisia tavaroita.

SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS RY

Kierrätysmyymälä ja puuverstas

Pohjolankatu 4-6
57201 Savonlinna

Huonekaluja,
keittiökalusteita,
rakennustarvikkeita

Vaatekierrätysmyymälä

Linja-autoasema
Tulliportinkatu 1-5
57100 Savonlinna

SER-vastaanotto

Schaumanintie 24
57230 Savonlinna

SER-vastaanotolle voi viedä sähkö- ja elektroniikkaromut.

Noutopalvelu on maksullinen. Lisätietoa <http://www.toimarisln.fi>.

ASUNNON VUOKRAAMINEN

Vuokra-asuntojen välitystä hoitaa:

SAVONLINNAN ASUNTOPALVELU

Puistokatu 13
57100 Savonlinna
avoinna ma-pe klo 9 - 11.30 ja 12.30 - 15.00

015 550 110

savonlinnanasuntopalvelu.fi

Savonlinnan Vuokratalot
savut@yhis.fi

015 550 110

<http://www.savonlinnanvuokratalot.fi>

Savonlinnan opiskelija-asunnot
sao@yhis.fi

015 550 110

<http://www.sao.fi>

Savonlinnan Seudun Nuorisoasunnot
nua@savut.fi

<http://www.nuorisoasunnot.fi>

Kerimäen Vuokratalot Oy
044 417 4681

Punkaharjulla vapaita asuntoja voi tiedustella Savonlinnan
Asuntopalvelusta.

Yksityiset vuokranantajat ilmoittavat asunnoista päivälehdissä ja netissä. Yksityisten asuntojen vuokratakuu on 1–3 kuukauden vuokran suuruinen ja se maksetaan etukäteen. Asunnon vuokraamisesta tulee aina tehdä kirjallinen vuokrasopimus. Sitä tarvitset esimerkiksi asumistuen hakemista varten.

Vuokran lisäksi asumiseen liittyviä maksuja ovat **vesi- ja sähkölaskut**, jotka on maksettava määräaikaan mennessä.

Kun teet vuokrasopimusta, kysy huoltomiehen puhelinnumero.

Kun muutat uuteen asuntoon, tutustu huolella taloyhtiön sääntöihin.

ASUNNON IRTISANOMINEN

Irtisano vuokrasopimus ajoissa. Irtisanomisaika on normaalisti yksi kuukausi. Kun muutat asunnosta toiseen, tee heti muuttoilmoitus. Lomakkeita saa maistraatista tai postista.

Muuttoilmoituksen voit tehdä netissä posti.fi/muuttoilmoitus/ .

Siivoa asuntosi hyvin ja palauta kaikki asuntosi avaimet ajoissa sovittuun paikkaan.

SOSIAALIPALVELUT

Suomessa sosiaaliturvan tehtävänä on turvata ihmisille terveysterveyst, sosiaalipalvelut sekä toimeentuloturva eri elämäntilanteissa.

Savonlinnassa sosiaalipalveluja tuottaa **Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä** eli **Sosteri** (<http://www.sosteri.fi>).

Sosiaalipalveluihin kuuluvat esimerkiksi vanhustenhuolto, päihdehuolto, kasvatus- ja perheneuvolapalvelu, aikuissosiaalityö, täydentävä toimeentulotuki, lastensuojelu ja vammaispalvelut.

SOSIAALI- JA POTILASASIAMIES

SOSTERIN SOSIAALI- JA POTILASASIAMIES

Keskussairaalantie 6 F, 6 kerros
57120 Savonlinna
044 417 3218

ma-pe klo 9 - 15.00

Jos asiakas on tyytymätön saamaansa sosiaalihuollon palveluun, hän voi pyytää sosiaaliasiamieheltä apua. Sosiaaliasiamies avustaa ja neuvoo muistutuksen tekemisessä sekä toimii asiakkaan oikeuksien edistämiseksi.

Muista varata aika etukäteen.

KASVATUS- JA PERHENEUVOLA

PERHEPALVELUKESKUS

Keskussairaalantie 6, F-rakennus, 4.kerros
Avoimma ma-to klo 8 - 16, 044 417 2841
pe klo 8 - 15

Kasvatus- ja perheneuvola tarjoaa apua lasten, nuorten (0-17 vuotta) ja heidän perheidensä ongelmiin. Perhepalvelukeskuksessa työskentelevät psykologit ja puheterapeutit. Palvelut ovat ilmaisia.

Kasvatus- ja perheneuvola voi auttaa seuraavissa asioissa:

- kasvatuskysymykset,
- perheen kriisit,
- lapsen käyttäytymishäiriöt,
- lapsen kehityksen viivästyminen,
- oppimisvaikeudet,
- luvattomat poissaolot koulusta.

LASTENSUOJELU

SOSIAALIVIRASTO/LASTENSUOJELU	
Olavinkatu 27 57130 Savonlinna	044 417 4132

Lastensuojelun tehtävänä on auttaa perheitä ongelmatilanteissa.

Perheet voivat tulla lastensuojelun asiakkaisiksi, jos:

- lapsen kasvu ja kehitys vaarantuu,
- lapsen turvallisuus on uhattu,
- perheessä on alkoholi-, huume- tai mielenterveysongelma,
- perheessä on väkivaltaa tai
- lapsella on koulunkäyntivaikeuksia.

Lastensuojeluasioissa ota yhteyttä Savonlinnan kaupungin sosiaaliviraston neuvontaan puh. 044 417 4121 ma-pe 9 – 11 ja 12 – 15.

VANHUSTEN HUOLTO

KOTI JA ASUMISPALVELUT	
Keskussairaalantie 6 F 2, 6. kerros 57120 Savonlinna	044 417 3975

Suomessa halutaan, että vanhukset voivat asua mahdollisimman pitkään omassa kodissaan. Vanhat ihmiset voivat saada erilaisia palveluja kotiin.

Vanhuksille voidaan tehdä ruokaostokset ja tuoda ne kotiin tai heille voidaan tuoda kotiin valmis ruoka. Vanhukset voivat saada erilaisia apuvälineitä,

jotta he pystyvät toimimaan kotona ja liikkumaan. Kodinhoitaja voi tulla auttamaan vanhusta kotiin. Esimerkiksi kodinhoitaja voi laittaa ruokaa ja antaa lääkkeit.

Palveluiden hinta riippuu tuloista ja perheen koosta.

NEUVONTAPISTE NESTORI

Savonlinnan pääkirjasto Joeli	044 417 2002
Asemantie 5	nestori@sosteri.fi
57100 Savonlinna	ma, ke, pe 10 - 14

PÄIVÄKESKUS

KARPALOKOTI

Mertajärventie 14	044 417 2132
57220 Savonlinna	

Päivällä vanhukset voivat mennä päiväkeskukseen, jossa he voivat syödä, harrastaa, tavata muita ihmisiä ja saada erilaisia palveluja.

PALVELUTALO

Jos huonon terveyden takia vanhus ei asu kotona. Hän voi asua palvelutalossa, josta hän saa kaikki välttämättömät palvelut.

VANHAINKOTI

Jos vanhus ei voi enää asua kotona tai palvelutalossa, hän voi asua vanhainkodissa.

OMAISHOIDONTUKI

OMAISHOIDONTUKI

044 417 2366
044 417 2368

Tuki on tarkoitettu vanhuksen, pitkäaikaissairaan tai vammaisen henkilön hoitajalle, joka voi olla omainen, sukulainen tai ulkopuolinen henkilö.

Tuen suuruus riippuu siitä, kuinka paljon hoitoa omainen vaatii. Omaishoidontuesta täytyy maksaa veroa.

VAMMAISPALVELUT

VAMMAISPALVELUT	
ma-pe klo 10-14 044 417 4159	Keskussairaalantie 6, F-rak. 11 krs. 57130 Savonlinna

Vammainen henkilö voi saada erilaisia palveluita.

Vammainen henkilö voi saada oman henkilökohtaisen avustajan, joka auttaa häntä jokapäiväisissä toimissa.

Vammainen henkilö voi asua palveluasunnossa, jossa on hoitaja ja josta saa erilaisia palveluja.

Jos vammaisen on vaikea liikkua, hänelle voidaan järjestää kuljetuspalvelu, jotta hän voi hoitaa asioita, käydä työssä tai opiskella.

Vammainen voi saada erilaisia apuvälineitä, jotta hän voi toimia ja liikkua.

Vammaisen henkilön hoitaja voi saada omaishoidontukea.

Voit kysyä neuvoa ja apua valtakunnallisesta vammaisten maahanmuuttajien tukikeskuksesta, jonka nimi on Hilma.

VAMMAISTEN MAAHANMUUTTAJIEN TUKIKESKUS HILMA
Marjaniementie 74, Helsinki Puhelinpäivystys ma-pe klo 9-16 044 7577 099 tukikeskushilma.fi Hilman nettisivut ovat 8 eri kielellä: suomi, ruotsi, englanti, venäjä, arabia, farsi, kurdi (sorani) ja somali.

Vammaisten maahanmuuttajien palveluopas löytyy osoitteesta tukikeskushilma.fi -> Materiaalia.

Palveluopas on julkaistu 12 eri kielellä: suomi, selkokieli, ruotsi, englanti, arabia, burma, kiina, kurdi (sorani), persia, ranska, somali, thai ja venäjä.

PÄIHDEPALVELUT

A-KLINIKKA	
Keskussairaalandie 6 57170 Savonlinna	044 417 2115

Päihde tarkoittaa alkoholia, huumeita tai lääkkeitä.

Jos ihmisellä tai hänen perheenjäsenellään on ongelmia alkoholin tai huumeiden kanssa tai hän käyttää väärin lääkkeitä, hän voi saada apua ongelmaansa.

Hoitoon meno on vapaaehtoista ja siitä ei tarvitse maksaa.

Palveluja voivat saada myös päihdeongelmaisten läheiset.

KRIISITILANTEET JA HÄTÄNUMEROT

| Yleinen hätänumero Suomessa on 112.

Yleisestä hätänumerosta (häätäkeskus) saa paikalle:

- ▶ ambulanssin
- ▶ poliisin
- ▶ palokunnan

Kun soitat hätänumeroon:

- ▶ kerro ensin oma nimi,
- ▶ kerro mitä on tapahtunut,
- ▶ kerro missä on tapahtunut (osoite ja kunta),
- ▶ toimi ohjeiden mukaan ja
- ▶ lopeta puhelu, kun saat luvan.

Yleiseen hätänumeroon soittaminen on maksutonta.

Hätätapaus on kiireellinen, todellinen vaaratilanne, jolloin henki, terveys, omaisuus tai ympäristö on uhattu tai vaarassa. Tällaisia tapauksia voi olla sairauskohtaus, onnettomuus, perheväkivalta, tulipalo tai jokin muu henkeä uhkaava hätätapaus.

Kun sinulla on asiaa poliisille tai palokunnalle ja asialla ei ole kiire, soita:

Poliisi	0295 415 400 tai 0295 415 455
Palokunta	0201 3344 63

| SAVONLINNAN KRIISIKESKUS

Jos tarvitset kuuntelijaa kriisitilanteessa, ota yhteys kriisikeskukseen (katso sivu 37).

ETELÄ-SAVON OIKEUSAPUTOIMISTO

Jos sinulla on oikeudellisia asioita tai ongelmia, joihin tarvitset neuvoja ja apua, voit mennä oikeusaputoimistoon. Tällaisia tilanteita voi olla valitusten teko, avioero, rikosasia tai perunkirjoitus.

Varaa aika etukäteen.

Palvelun hinta riippuu asiakkaan tuloista ja varoista.

ETELÄ-SAVON OIKEUSAPUTOIMISTO/
SAVONLINNAN TOIMIPAIKKA

Tottinkatu 9
57130 Savonlinna

029 566 0390
Avoinna ma-pe klo 8-16.15

KULUTTAJANEUVONTA

Kuluttajaneuvonnasta saa tietoa kuluttajan oikeuksista sekä ohjeita ja apua kuluttamiseen liittyvissä asioissa. Tällaisia tilanteita voi olla reklamaation eli kirjallisen valituksen teko tavarasta tai palvelusta, asunto- ja kiinteistökaupan ongelma tai kuluttajan ja yrityksen välinen riita.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Valtakunnallinen palvelunumero
<http://www.kkv.fi>

029 553 6901
ma-pe klo 9 - 15

TERVEYSPALVELUT

KIIREELLISET HÄTÄTAPAUKSET

Hätätapauksissa soita hätänumeroon 112.

Hätätapaus on kiireellinen, todellinen vaaratilanne, jolloin henki, terveys, omaisuus tai ympäristö on uhattu tai vaarassa.

Ambulanssi, poliisi ja palokunta tilataan Hätäkeskuksesta numerosta 112.

Kun soitat hätäkeskukseen:

- ▶ kerro ensin oma nimi,
- ▶ kerro mitä on tapahtunut,
- ▶ kerro missä on tapahtunut (osoite ja kunta),
- ▶ toimi ohjeiden mukaan ja
- ▶ lopeta puhelu, kun saat luvan.

TERVEYSPALVELUT

ITÄ-SAVON SAIRAANHOITOPUOLUSTUKSEN KUNTAYHTYMÄ (SOSTERI)

Pääterveysasema
Pihlajavedentie 8
57170 Savonlinna
sosteri.fi

Keskussairaala
Keskussairaalantie 6
57170 Savonlinna

Kerimäen terveysasema
Hälväntie 3
58200 Kerimäki

Punkaharjun terveysasema
Kauppatie 22
58500 Punkaharju

Savonrannan terveysasema
Lamminniementie 3
58300 Savonranta

Jos tarvitset erikoislääkärää, sinun täytyy saada lähete terveyskeskuksesta. Erikoislääkäreitä ovat esimerkiksi gynekologi, lastenlääkäri, kirurgi, neurologi ja ortopedi.

Terveyskeskuksen pääterveysasemalla palvelevat:

▶ lääkäri	▶ röntgen
▶ sairaanhoitaja	▶ neuvola
▶ laboratorio	▶ hammashuolto

NEUVONTA

| HYVIS – TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN VERKKOPALVELU

Hyvis/Itä-Savo -nettisivulta voit varata ajan laboratorioon tai sairaanhoitajalle sekä nähdä omat ajanvarauksesi.

Hyvis-nettisivulta löytyy hyvinvointitietoa lapsiperheiden, nuorten, työikäisten ja senioreiden tarpeisiin. Nettisivuilla on myös elämäntapatestejä, itsehoidon opastusta ja blogeja.

<http://www.hyvis.fi>

LÄÄKÄRIPALVELUT

| ENSIAPU ELI KIIREELLINEN SAIRAANHOITO 24H

Kun olet sairas ja tarvitset kiireellistä apua, soita keskussairaalan päivystyksen puhelinneuvontaan. Puhelinneuvonnassa kerrotaan, miten sinun tulee toimia.

Jos päivystyksen puhelinneuvonta on varattu, puhelu menee automaattivastaajaan. Kuuntele automaattivastaajan ohjeet ja jätä **takaisinsoittopyyntö**. Päivystyksen työntekijä soittaa sinulle takaisin.

Savonlinnan keskussairaalan päivystys	24/7
Keskussairaalandie 6	
57170 Savonlinna	
015 527 7777	

Kerimäen terveysasema
Hälväntie 3
58200 Kerimäki
ma-pe klo 8 - 15.30
015 527 7157

Punkaharjun terveysasema
Kauppatie 22
58500 Punkaharju
ma-to klo 8 - 16, pe klo 8 - 15
015 527 7139

Savonrannan terveysasema
Lamminniementie 3
58300 Savonranta
ma-pe klo 8 - 15.30
015 527 7157

LASTEN JA NUORTEN PALVELULUUKKU

Tietoa ja apua 0-23 vuotiaiden palveluista saa soittamalla lasten ja nuorten luukulle. Palvelua saa myös sähköisesti. Chat-aika ma-pe klo 8 – 15.

Palveluluukku
015 527 7000 ma-pe klo 8-15
sosteri.fi/asiointi/sahkoiset-palvelut/palveluluukku/

KUN TARVITSET AJAN LÄÄKÄRILLE TAI HOITAJALLE, MUTTA ASIALLA EI OLE KIIRE:

Savonlinnan pääterveysasema
Pihlajavedentie 8
57170 Savonlinna
015 527 7112 ma-pe klo 8 - 15.30

Kerimäen terveysasema
Hälväntie 3
58200 Kerimäki
015 527 7112 ma-pe klo 8 – 15.30

Punkaharjun terveysasema Kauppatie 22 58500 Punkaharju 015 527 7112	ma-to klo 8 - 15, pe 8 - 14
Savonrannan terveysasema Lamminniementie 3 58300 Savonranta 015 572 7112	ma-pe klo 8-15.30
Enonkosken terveysasema Kirkkotie 6 015 5277169 58175 Enonkoski	ma-to klo 8 - 15, pe 8 - 14

Varaa aina aika etukäteen.

Kun varaat aikaa, sinun täytyy kertoa henkilötunnuksesi. Henkilötunnuksen voit tarkista Kela-kortista. Kerro myös osoitteesi, sillä lääkäri määrättyy asuinalueesi mukaan. Valmistaudu kertomaan syy, miksi tarvitset aikaa lääkärille ja millaisia oireita sinulla on.

Muista kysyä etukäteen, voidaanko sinulle tilata tulkki.

Kun varaat ajan, voit kysyä, onko mahdollista päästä venäjää tai englantia puhuvan lääkärin vastaanotolle.

YKSITYISET LÄÄKÄRIASEMAT

Terveyspalveluja tarjoavat Savonlinnassa myös yksityiset lääkäriasemat.

Hoitoon pääsy on nopeampaa, mutta hoitomaksut ovat kalliimpia kuin terveysasemalla.

Kela maksaa takaisin osan yksityisten terveyspalvelujen maksuista.

TERVEYSTALO Oyj	LÄÄKÄRIPALVELU NYPEL
Kirkkokatu 7 B 57100 Savonlinna 030 6000 http://www.terveystalo.com	Kirkkokatu 10 57100 Savonlinna 044 340 6046

SININEN TALO

Kalmarinkatu 9
57130 Savonlinna

015 534 665
<http://www.sininentalo.com>

HAMMASLÄÄKÄRIPALVELUT

SAVONLINNAN PÄÄTERVEYSASEMA

Hammashuollon keskitetty ajanvaraus
Savonlinna, Enonkoski, Kerimäki ja Punkaharju
Särkypotilaat ma-pe klo 8 -10, muut 10 - 14.30
015 527 7114

SAVONLINNAN HAMMASHOITOLA
Pihlajavedentie 8
57170 Savonlinna

KERIMÄEN HAMMASHOITOLA
Hälväntie 3
58200 Kerimäki

PUNKAHARJUN HAMMASHOITOLA
Kauppatie 22
58500 Punkaharju

ENONKOSKEN HAMMASHOITOLA
Kirkkotie 6,
58175 Enonkoski

Hammaslääkärille täytyy varata aika etukäteen.

Alle 18-vuotiaiden hammashuolto on ilmaista.

Jos sinulla viikonloppuna tai arkipyhinä kiireellinen tarve hammaslääkəriin, soita **044 417 2900** klo 9 - 10. Illalla ja yöllä soita **015 527 7777**. Näissä numeroissa kerrotaan, missä hammaslääkäripäivystys on.

YKSITYISET HAMMASLÄÄKÄRIASEMAT

Savonlinnassa on monta yksityistä hammaslääkäriasemaa. Hoitoon pääsy on nopeampaa, mutta hoitomaksut ovat kalliimpia kuin kunnallisessa hammashoitolassa. Kela maksaa takaisin osan yksityisten terveystalvelujen maksuista.

Savonlinnassa on muun muassa seuraavat yksityiset hammaslääkäriasemat:

HAMMAS KORALLI	TERVEYSTALO SAVONLINNA HAMMASLÄÄKÄRIPALVELUT
Pappilankatu 2 A, 2. kerros 57100 Savonlinna 015 510 980 http://www.hammaskoralli.fi	Olavinkatu 53 57100 Savonlinna 030 6000 24/7 http://www.terveystalo.com
ORAL HAMMASLÄÄKÄRIT	ONNELLINEN HYMY
Olavinkatu 30 57130 Savonlinna 010 400 3400 http://www.oral.fi	Aino Ackten puistotie 2 A 1 57130 Savonlinna 044 242 7045 http://www.onnellinenhymy.com

MIELENTERVEYSPALVELUT

Savonlinnan pääterveysasemalta voi saada apua mielenterveysongelmiin. Voit varata ajan sairaanhoitajalle tai psykologille.

Lääkärikäynnistä täytyy maksaa terveyskeskusmaksu. Muut palvelut ovat ilmaisia.

SAVONLINNAN PÄÄTERVEYSASEMA/Mielenterveysvastaanotto	
Pihlajavedentie 8 57170 Savonlinna Nätki ja Nojanmaa Keskusta ja Miekkonieni Länsi Savonlinna	ma-to klo 9-10 044 417 2824 044 417 2827 044 417 2825
Psykologi ma-pe klo 11.30-12.30	044 417 2826

SAVONLINNAN KESKUSSAIRAALA/Psykiatrian akuuttityöryhmä

ma-pe klo 8-20
la-su ja juhlapyhät klo 10-18

044 417 3751

SAVONLINNAN KRIISIKESKUS

SAVONLINNAN KRIISIKESKUS

Olavinkatu 40 A
57130 Savonlinna
ma-pe klo 10 - 17

0440 273 700

Savonlinnan Kriisikeskus antaa apua ja tukea, jos sinä tai läheisesi olette kriisissä. Se voi olla esimerkiksi masennus, työuupumus, onnettomuus, läheisen kuolema, perheväkivalta, sairastuminen, vaikeudet parisuhteessa ja muut yllättävät elämänmuutokset. Voit soittaa, jos tarvitset kuuntelijaa.

Voit myös varata ajan kriisityöntekijälle.

Valtakunnallinen kriisipuhelin 010 195 202.

LASTEN TERVEYDENHUOLTO

Alle kouluikäisten terveydentilaa seuraa **lastenneuvola**. Koululaisten ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta vastaa **kouluterveydenhuolto**.

Kun lapsi sairastuu, **vanhemmillä on vastuu** viedä lapsi hoitoon.

Jos lapsi sairastuu, ota yhteyttä päivystykseen.

Pääterveysaseman neuvola
Pihlajavedentie 8
57170 Savonlinna
ma-pe klo 8 – 15
**kaikkien neuvoloiden
ajanvaraus:
044 417 2810**

Kerimäen neuvola
Kerimäen terveysasema
Hälväntie 3
58200 Kerimäki
soittoaika hoitajalle:
ma-pe klo 12 - 13
044 417 2330

Punkaharjun neuvola
Punkaharjun terveysasema
Kauppatie 22
58500 Punkaharju
soittoaika hoitajalle:
ma-pe klo 11 - 11.30
044 417 2566

Savonrannan neuvola
Savonrannan terveysasema
Lamminmäentie 3
58300 Savonranta

Enonkosken neuvola
Enonkosken terveysasema
Kirkkotie 6
58175 Enonkoski
soittoaika hoitajalle:
ma-pe klo 8 - 9
044 417 2347

TYÖTERVEYSHUOLTO JA POISSAOLOT TYÖSTÄ SAIRAUDEN TAKIA

Työterveyshuolto on työssä käyvien ihmisten terveydenhuollon järjestelmä. Se tarkoittaa, että työnantaja järjestää ja maksaa lääkärin ja terveydenhoitajan palvelut työntekijöille.

Monet työnantajat järjestävät työntekijöille myös sairaanhoidon. Silloin työntekijä voi mennä omalle työterveysasemalle, jos hän on sairaana. Riippuen työterveyshuoltosopimuksen sisällöstä työnantaja voi maksaa myös hammaslääkärin tai fysioterapeutin hoitoja. Jos työsopimuksessa ei näy, mitä palveluja sinulle kuuluu, kysy työnantajaltasi lisätietoa.

Jos sairastut työpäivänä, ilmoita siitä heti työpaikalle. Tarkista aina työnantajaltasi, montako päivää voit olla palkallisella sairauslomalla ilman lääkärintodistusta.

Työnantaja maksaa sinulle sairausajan palkkaa. Jos sairausaikasi on pitkä, saat sairauspäivärahaa Kelasta.

Jos alle 10-vuotias lapsesi sairastuu työpäivänä ja sinun täytyy jäädä kotiin hoitamaan häntä, voit saada palkallista vapaata hoidon järjestämiseksi. Ilmoita asiasta heti työpaikalle ja tarkista, montako päivää voit olla tilapäisellä hoitovapaalla.

Vain toinen vanhemmista voi jäädä kotiin hoitamaan sairasta lasta!

POTILASASIAMIES

Itä-Savon sairaanhoitopiirillä on potilasasiamies.

Jos potilas on tyytymätön saamaansa terveydenhuollon palveluun, hän voi pyytää potilasasiamieheltä apua. Potilasasiamies avustaa ja neuvoo muistutuksen tekemisessä.

SOSTERIN SOSIAALI- JA POTILASASIAMIES	
Keskussairaalantie 6 F, 6. kerros 57120 Savonlinna	ma-pe klo 8 – 15.30 044 417 3218

APTEEKIT

Apteekista saat neuvoja eri sairauksien hoitoon. Jos lääkäri on kirjoittanut sinulle lääkereseptin, voit ostaa lääkkeen apteekista. Lääkeresepit ovat sähköisiä. Reseptilääke on halvempi, koska sairausvakuutus maksaa osan lääkkeen hinnasta. Apteekissa tarvitset Kela-kortin.

SAVON APTEEKKI (Sokos)
Olavinkatu 57
57100 Savonlinna
044 053 6103

LINNAPORTIN APTEEKKI
Nojanmaantie 15 (Prisma)
57120 Savonlinna
015 467 0393

SAVON APTEEKKI (ABC)
Suuri Savontie 1
57510 Savonlinna
044 053 6104

PÄÄSKYLAHDEN SIVUAPTEEKKI
(S-Market Mertala)
Mertajärventie 6
57220 Savonlinna
015 476 0390

SAVONLINNAN UUSI APTEEKKI
Tulliportinkatu 10 (Citymarket)
57100 Savonlinna
040 025 7502

YLIOPISTON APTEEKKI
Olavikatu 48
57100 Savonlinna
0300 20 200

KERIMÄEN APTEEKKI
Kerimäentie 3
58200 Kerimäki
044 737 6080

PUNKAHARJUN APTEEKKI
Kauppatie 18
58500 Punkaharju
040 710 6626

SAVONRANNAN SIVUAPTEEKKI
Kolmitähkäntie 2 B
58300 Savonranta
044 767 9053

ENONKOSKEN SIVUAPTEEKKI
Säästötie 2-4
58175 Enonkoski
015 479 363

KANTA.FI (OMAKANTA)

<http://www.kanta.fi> (omakanta) on potilastietojen arkisto. **Omakanta** on kansalaisille tarkoitettu palvelu, jossa voit katsoa omat hoitotietosi ja sähköiset reseptisi. Omakanta-palvelun käyttö vaatii suomalaisen henkilötunnuksen sekä verkkopankkitunnukset, mobiilivarmenteen tai sähköisen henkilökortin.

Omakannasta näet:

- ▶ reseptit
- ▶ hoitoon liittyvät kirjaukset
- ▶ laboratorio- ja röntgenpalvelut
- ▶ alle 10-vuotiaan huollettavan tiedot

Omakannassa voi myös:

- ▶ pyytää reseptin uusimista
- ▶ tallentaa oman hoitotahdon ja elinluovutustahdon
- ▶ antaa suostumuksen omien tietojen luovuttamiseen tai kieltää luovuttamisen

Kirjautuminen omakanta-palveluun tapahtuu osoitteessa: kanta.fi/omakanta -> kirjaudu omakantaan

TYÖN HAKEMINEN JA SUOMALAINEN TYÖELÄMÄ

APUA TYÖN HAKEMISEEN

- ▶ Mistä voin etsiä työtä?
- ▶ Miten työtä haetaan Suomessa?
- ▶ Millaiset sopimukset ja säännöt koskevat minua, kun saan työtä?

Kun etsit töitä, tutustu huolella te-palvelut.fi -nettisivulle.

Suomeen työhön -esite on julkaistu suomen, ruotsin, englannin, viron, ja puolan kielellä. Esitteessä kerrotaan työelämän säännöistä, työntekoon tarvittavista luvista ja suomalaisesta työkulttuurista. Lisäksi esitteessä kerrotaan muun muassa työsopimuksen solmimisesta ja vähimmäispalkoista sekä verotuksesta ja sosiaaliturvasta. Esite löytyy te-palvelut.fi -nettisivulta.

Osoitteesta te-palvelut.fi löytyvät Suomen työ- ja elinkeinotoimistoihin ilmoitetut avoimet työpaikat.

Osoitteesta infofinland.fi löydät paljon hyödyllistä tietoa työn hakemisesta ja suomalaisesta työelämästä.

SAVONLINNAN ELINKEINOPALVELUT

Jos olet kiinnostunut yritystoiminnan aloittamisesta, ota yhteyttä Savonlinnan elinkeinopalvelujen Itä-Savon Uusyrityskeskukseen <http://www.elinkeinopalvelut.fi/ura-yrittajana>. Uusyrityskeskus auttaa ja neuvoo asiakkaitaan kehittämään yritysideaansa toimivaksi liiketoimintasuunnitelmaksi.

Palvelu on maksutonta. Sovi tapaaminen etukäteen.

Yrityksen perustamista harkitseville Itä-Savon Uusyrityskeskus järjestää maksuttomia startti-infoja.

ITÄ-SAVON UUSYRITYSKESKUS
SAVONLINNAN SEUTU
Puistokatu 1
57100 Savonlinna
044 417 4960

Lisätietoa yrittämisestä Suomessa: <https://www.uusyrityskeskus.fi/>

Yrittäjäksi Suomeen -opas 11 kielellä:

uusyrityskeskus.fi/tyokalupakki/yrittajaksi-suomeen-opaat/

Oppaan kielet ovat: suomi, ruotsi, englanti, viro, ranska, venäjä, somali, turkki, arabia, kiina ja kurdi.

TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTON PALVELUT

ETELÄ-SAVON TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTO

Olavinkatu 24
57130 Savonlinna
te-palvelut.fi

029 502 5500
ma-ti klo 9-12
muina aikoina ajanvarauksella

Postiosoite:
Etelä-Savon TE-toimisto
PL 74
50101 Mikkeli

Sähköposti:
etela-savo@te-toimisto.fi

Työ- ja elinkeinotoimiston lyhennetty nimi on TE-toimisto.

Työ- ja elinkeinotoimisto:

- ▶ palvelee työssä olevia ja työttömiä
- ▶ neuvoa miten työtä haetaan Suomessa
- ▶ tarjoaa tietoa avoimista työpaikoista, työkoetilupaikoista, ammatinvalinnasta sekä ammasteista, koulutuksesta ja yrittäjyydestä
- ▶ tarvittaessa tekee alkukartoituksen ja laatii kotoutumissuunnitelman alle kolme vuotta Suomessa asuneille työnhakijana oleville maahanmuuttajille
- ▶ neuvoa, millaista taloudellista tukea voit hakea, kun olet työtön tai koulutuksessa.

Työnhakijan oma aktiivisuus on kaikkein tärkeintä työllistymisessä. Etsi itse työllistymismahdollisuuksia ja ota suoraan yhteyttä työnantajiin. Työnantajat arvostavat oma-aloitteista työnhakijaa.

Voit **rekisteröityä työnhakijaksi** TE-toimistoon, jos:

- ▶ olet EU- tai ETA-maan kansalainen
- ▶ olet EU- tai ETA-maan kansalaisen perheenjäsen
- ▶ sinulla on P- tai P-EY-statuksella oleva oleskelulupa

- ▶ sinulla on A- tai B-oleskelulupa, joka oikeuttaa ansiotyöhön ilman työnantajaa koskevia rajoituksia

JOS OLET TYÖTÖN

Jos olet työtön, ilmoittaudu TE-toimistoon työnhakijaksi nettisivujen te-palvelut.fi oma asiointi –palvelussa tai mene ilmoittautumaan paikalliseen TE-toimistoon.

Jos jäät työttömäksi työn tai koulutuksen jälkeen, muista ilmoittautua TE-toimistossa viimeistään ensimmäisenä työttömyyspäivänäsi. Ilmoittautua voit puhelimitse tai verkossa oma asiointi –palvelussa.

Muista ota mukaan:

- ▶ suomeksi käännetty työ- ja tutkintotodistukset
- ▶ passi ja oleskelulupa

Ensimmäisellä käynnillä sinut rekisteröidään työnhakijaksi ja te-palvelujen asiantuntija keskusteleekin kanssasi. Hän antaa sinulle uuden ajan omalle työvoimaneuvojalle työllistymissuunnitelman tai kotoutumissuunnitelman laatimista varten.

Sinulla on oikeus tarkistaa mitä kotoutumissuunnitelmaan on kirjoitettu.

Kun olet ilmoittautunut työnhakijaksi, sinulla on oikeus TE-toimiston palveluihin ja säädetyin edellytyksin työttömyysturvaan. Työvoimaneuvoja kertoo, millaista työttömyysturvaa voit hakea. Häneltä saat lomakkeen työttömyysturvan hakemista varten.

Kela ja työttömyyskassat maksavat työttömyysturvaa.

Kela maksaa **peruspäivärahan** ja **työmarkkinatuen**.

Työttömyyskassa maksaa **ansiopäivärahan** (katso sivu 48).

Työttömyysturvaa voi saada henkilö, joka on:

- ▶ 17 - 64-vuotias,
- ▶ työtön ja ilmoittautunut TE-toimistoon työnhakijaksi,
- ▶ hakee kokopäivätyötä,
- ▶ on työkykyinen ja työmarkkinoiden käytettävissä ja
- ▶ jolle ei ole tarjolla työtä tai koulutusta.

TE-puhelinpalvelut

Henkilöasiakkaat
0295 025 500
ma-pe klo 9-16.15

Koulutusneuvonta
0295 020 702
ma-pe klo 9-16.15

Työttömyysturvaneuvonta
0295 020 701
ma-pe klo 9-16.15

VENÄJÄNKIELINEN PUHELINPALVELU

Työpaikat, koulutusmahdollisuudet, sähköiset asiointipalvelut,
oleskelulupa-asiat ja työnantajapalvelut

029 502 0715

ma-pe klo 9-16.15

ASIOI VERKOSSA

Oma-asiointi palvelussa:

- ▶ aloitat työnhakusi
- ▶ ilmoittaudut työttömäksi työnhakijaksi
- ▶ ilmoitat, jos työnhakuusi tulee muutoksia
- ▶ vastaat palvelutarvettasi arvioiviin kysymyksiin
- ▶ teet työllistymissuunnitelman yhteistyössä TE-toimiston kanssa ja ilmoitat sen toteutumisesta
- ▶ ilmoita yhteystietosi

Kirjautuminen oma-asiointiin: te-palvelut.fi -> valitse oma asiointi
-> valitse henkilöasiakas

Kirjaudu palveluun verkkopankkitunnuksilla, mobiilivarmenteella tai sähköisellä henkilökortilla.

AMMATTILIITOT JA TYÖSUOJELU- HALLINTO

AMMATTILIITTO JA TYÖTTÖMYYSKASSA

Suomessa lähes kaikki työntekijät kuuluvat johonkin ammattiliittoon.

Työntekijä, joka liittyy ammattiliittoon, maksaa liiton jäsenmaksua. Jäsenmaksun määrä on yleensä tietty prosentti palkasta.

Ammattiliitto sopii työehtosopimuksessa työnantajan kanssa muun muassa palkoista, työajoista, sairausajan palkasta, ylityökorvauksista ja lomista. Ammattiliiton jäsen saa myös oikeusapua työriita-asioissa.

Kun työntekijä on ammattiliiton jäsen, hän kuuluu myös työttömyyskassaan. Se tarkoittaa, että jos jäät työttömäksi, työttömyyskassa maksaa ansiosidonnaista päivärahaa, jonka suuruus riippuu palkastasi.

Jos olet oikeutettu ansiosidonnaiseen päivärahaan, et saa päivärahaa Kelasta.

Lisätietoa ammattiliitoista internetistä liitot.fi tai 0800 179 279

Ansiosidonnaista päivärahaa voi saada myös kuulumalla vain työttömyyskassaan.

Yleinen työttömyyskassa maksaa sinulle ansiopäivärahaa, jos jäät työttömäksi ja olet ollut yleisen työttömyyskassan jäsen vähintään 26 viikkoa. Tarkista muut ehdot yleisestä työttömyyskassasta. Yleisen työttömyyskassan jäsenmaksu on edullisempi kuin ammattiliiton jäsenmaksu.

Saat lisätietoa Yleisestä työttömyyskassasta (YTK) osoitteesta ytk.fi.

ANSIOPÄIVÄRAHA

Ansiopäivärahan saamisen edellytyksenä on, että:

- ▶ olet ollut työttömyyskassan jäsen vähintään 26 viikkoa,
- ▶ olet ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistossa,
- ▶ työssäoloehto täyttyy: olet ollut työssä välittömästi työttömyyttä edeltävän 28 kuukauden aikana vähintään 26 viikkoa ja työaika on ollut vähintään 18 tuntia viikossa ja
- ▶ palkkasi on ollut työehtosopimuksen tai laissa määritellyn vähimmäisvaatimuksen mukainen.

Ansiopäivärahaa haetaan työttömyyskassalta aina jälkikäteen. Kun olet ollut kaksi viikkoa työtön, täytä ensimmäinen ansiopäivärahahakemus. Työttömyyskassa laskee ansiopäivärahan määrän hakemuksesi perusteella. Työttömyyskassa lähettää sinulle päätöksen ansiopäivärahasta ja ilmoituksen sen maksusta sekä jatkohakemuksen. Ansiopäivärahan jatkohakemus täytetään neljän viikon välein ja lähetetään kassaan.

Ansiopäivärahaa maksetaan 300 - 500 päivää.

TYÖSUOJELUHALLINTO

Työsuojeluhallinto neuvoo, jos sinulla on ongelmia työoloissa tai työsuhteeseen liittyvissä asioissa. Savonlinna kuuluu Itä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle.

Työsuojelun nettisivulla on tietoa työsuhdeasioista suomen, ruotsin, englannin, viron ja venäjän kielellä.

Ulkomaalaisena työntekijänä Suomessa -opas on saatavilla kahdeksalla kielellä (suomi, englanti, viro, venäjä, romanian, kiina, kurdi ja hindi) osoitteessa:

tyosuojelu.fi/documents/14660/2426906/Ulkomaalaisena+tyntekijn+Suomessa+netti.pdf

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO / TYÖSUOJELU

029 501 6800 (vaihde)

työsuhdeneuvonta: ma-to klo 8-16.15

tyosuojelu.ita@avi.fi

tyosuojelu.fi

VEROTUS

VEROHALLINTO

Savonlinnan toimipiste	029 512 000 (vaihde)
Olavinkatu 24	vero.fi
57130 Savonlinna	ma-ke klo 9-15

Suomessa melkein kaikista tuloista täytyy maksaa veroa. Tuloja ovat muun muassa palkka, opintoraha, työttömyyspäiväraha, korot, osingot tai vuokratulot. Kiinteistön omistamisesta täytyy maksaa kiinteistöveroa.

Verorahoilla maksetaan yhteiskunnan palvelut, esimerkiksi terveydenhoito, koulutus, lasten ja vanhustenhoito ja sosiaalituot.

Verohallinto lähettää Suomessa vakituisesti asuville vuosittain tammikuussa uuden **verokortin** kotiin. Muiden Suomessa työskentelevien täytyy hakea verokortti verotoimistosta.

Kun aloitat työn, sinun täytyy antaa työnantajalle **verokortti**. Työnantaja ottaa suoraan palkasta veron (**ennakonpidätys**) ja muita maksuja.

Verokortissa on **veroprosentti**. Jos sinulla ei ole verokorttia, saat sen verotoimistosta. Ilman verokorttia vero on suurempi (60 %).

Verotoimisto laskee sinulle oikean veroprosentin. Sitä varten sinun täytyy tietää, paljonko sinulle maksetaan palkkaa. Kaikille palkkatuloille on sama veroprosentti. Jos tulosi muuttuvat kesken verovuotta, verotoimisto voi laskea uuden veroprosentin. Voit saada uuden verokortin myös sähköisestä palvelusta: vero.fi/omavero.

Verokortissa on **veronumero**. Rakennustyömaalla työskentelevällä henkilöllä täytyy olla näkyvissä kuvallinen henkilötunniste, jossa on myös veronumero.

1.1.2019 lähtien työnantaja ilmoittaa palkkatiedot verohallinnon tulorekisteriin. Voit katsoa omia palkkatietoja: <http://www.vero.fi/tulorekisteri/>

Työnantaja pidättää suoraan työntekijän palkasta myös:

- ▶ työeläkemaksua (TyEL)
- ▶ sairaanhoitomaksua ja päivärahamaksua
- ▶ työttömyysvakuutusmaksua

Työttömyysvakuutusmaksu menee työttömyyden kuluihin.
Sairaanhoitomaksun saa Kela sairaanhoidon kuluihin.
Päivärahamaksulla katetaan sosiaalietuuksien maksamista.

Työeläkemaksua kerätään eläkettä varten. Työeläkemaksun maksaminen palkasta on tärkeää, koska niin voit turvata eläkkeen saamisen, kun olet eläkeikäinen.

VEROILMOITUS

Saat esitätetyn veroilmoituksen postitse huhtikuussa. Siinä on laskettu edellisen vuoden tulot ja verot.

Tarkista veroilmoitus. Tarkista, onko tulot, maksetut verot ja vähennykset merkitty oikein.

Veroilmoituksessa voit vähentää työmatkakuluja ja tulonhankkimiskuluja. Asuntolainan ja opintolainan korot on esitätetty veroilmoitukseen pankkitietojen mukaan.

Tarkista veroilmoitukselle valmiiksi merkityt ulkomaan tulot ja ulkomaiset verot. Täydennä puuttuvat tiedot.

Kun ilmoitat ulkomaan eläketuloja, ilmoita ne euroina. Ilmoita lisätiedoissa maksajan nimi ja kotivaltio, eläkkeen määrä ja lähdemaan valuutta. Jos et ilmoita ajoissa ulkomaan eläketuloja, siitä voidaan määrätä veronkorotus.

Jos tiedot eivät ole oikein, korjaa ne ja palauta veroilmoitus viimeistään lomakkeessa ilmoitettuna päivänä. Veroilmoituksen voi palauttaa myös sähköisesti. Kuitteja ei liitetä veroilmoitukseen. Säilytä kuitit ja tositteet itselläsi kuusi vuotta verovuoden päättymisestä.

Jos lisättävää tai korjattavaa ei ole, veroilmoitusta ei tarvitse palauttaa.

VEROTUSPÄÄTÖS

Verotoimisto lähettää alustavan verotuspäätöksen esitetytyn veroilmoituksen liitteenä. Jos veroilmoitusta muutetaan, verotoimisto lähettää korjausten jälkeen uuden verotuspäätöksen. Jos korjauksia ei tarvita, alustava verotuspäätös jää lopulliseksi.

Verotuspäätöksestä ilmenee verotuksen lopputulos. Jos olet maksanut liian vähän veroa, sinun täytyy maksaa lisää veroa (**jäännösvero**). Jos olet maksanut liian paljon veroa, saat ylimääräisen veron takaisin (**veronpalautus**).

Maksupäivät ilmoitetaan verotuspäätöksessä.

Virheellisten tietojen antaminen tai tulojen salaaminen veroviranomaiselta on rangaistava teko.

Lisätietoa löytyy verohallinnon nettisivulta vero.fi suomen, ruotsin ja englannin kielillä.

Katso myös infofinland.fi -nettisivulta tietoa muilla kielillä.

SUOMALAINEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

LASTEN PÄIVÄHOITO

Savonlinnassa päivähoito järjestetään kaupungin päiväkodeissa, perhepäivähoidossa tai yksityisessä päivähoidossa.

Päivähoitopaikkaa on haettava neljä kuukautta ennen päivähoidon alkamista.

Jos aloitat työt tai saat opiskelupaikan, päivähoitopaikan tarpeesta täytyy ilmoittaa kaksi viikkoa aikaisemmin.

Päivähoitohakemuksia saa varhaiskasvatustoimistosta, päiväkodeista tai kaupungin nettisivulta. Päivähoitohakemukset palautetaan varhaiskasvatus-toimistoon tai suoraan päiväkotiin.

Jos molemmat vanhemmat tekevät vuorotyötä, lapselle järjestetään vuorohoito. Vuorohoito tarkoittaa, että lapsi voi olla hoidossa myös myöhään illalla ja yöllä.

SAVONLINNAN KAUPUNGIN SIVISTYSVIRASTO / VARHAISKASVATUS

Olavinkatu 27 B
57130 Savonlinna

044 417 4303

http://www.savonlinna.fi/asukas/kasvatus_ja_opetus/paivahoito_ja_varhaiskasvatus

Päivähoitomaksu riippuu perheen tuloista ja koosta.

Savonlinnassa toimivat myös Linnalan leikkikoulu ja yksityinen taidepäiväkoti Tähti sekä liikuntapainotteiset päiväkodit Touhula Mertala ja Touhula Nätki.

LINNALAN LEIKKIKOULU
Sotilaspöjankatu 7, 3. kerros
57100 Savonlinna
044 351 1825
<http://www.linnala.fi>

TAIDEPÄIVÄKOTI TÄHTI
Linnakatu 13 A
57100 Savonlinna
044 736 8200
<http://www.paivakotitahti.com>

TOUHULA MERTALA
Mertajärventie 20
57220 Savonlinna
050 324 1640
<http://www.touhula.fi>

TOUHULA NÄTKI
Lotankuja 2
57230 Savonlinna
050 324 2718
<http://www.touhula.fi>

Lapsi, jonka vanhemmat tai toinen vanhemmista on kotona, voi käydä avoimessa päiväkodissa yhdessä vanhempansa kanssa. Toimintaan osallistuminen on maksutonta. Avoimeen päiväkotiin voi mennä vapaasti.

Lisätietoa avoimen päiväkodin ja kerhojen toiminnasta netissä: savonlinna.fi/asukas/kasvatus_ja_opetus/paivahoito_ja_varhaiskasvatus/a_voin_paivakoti_tikantanssi.

AVOIN PÄIVÄKOTI TIKANTANSSI
Tottinkatu 6
57130 Savonlinna
044 417 4382

KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

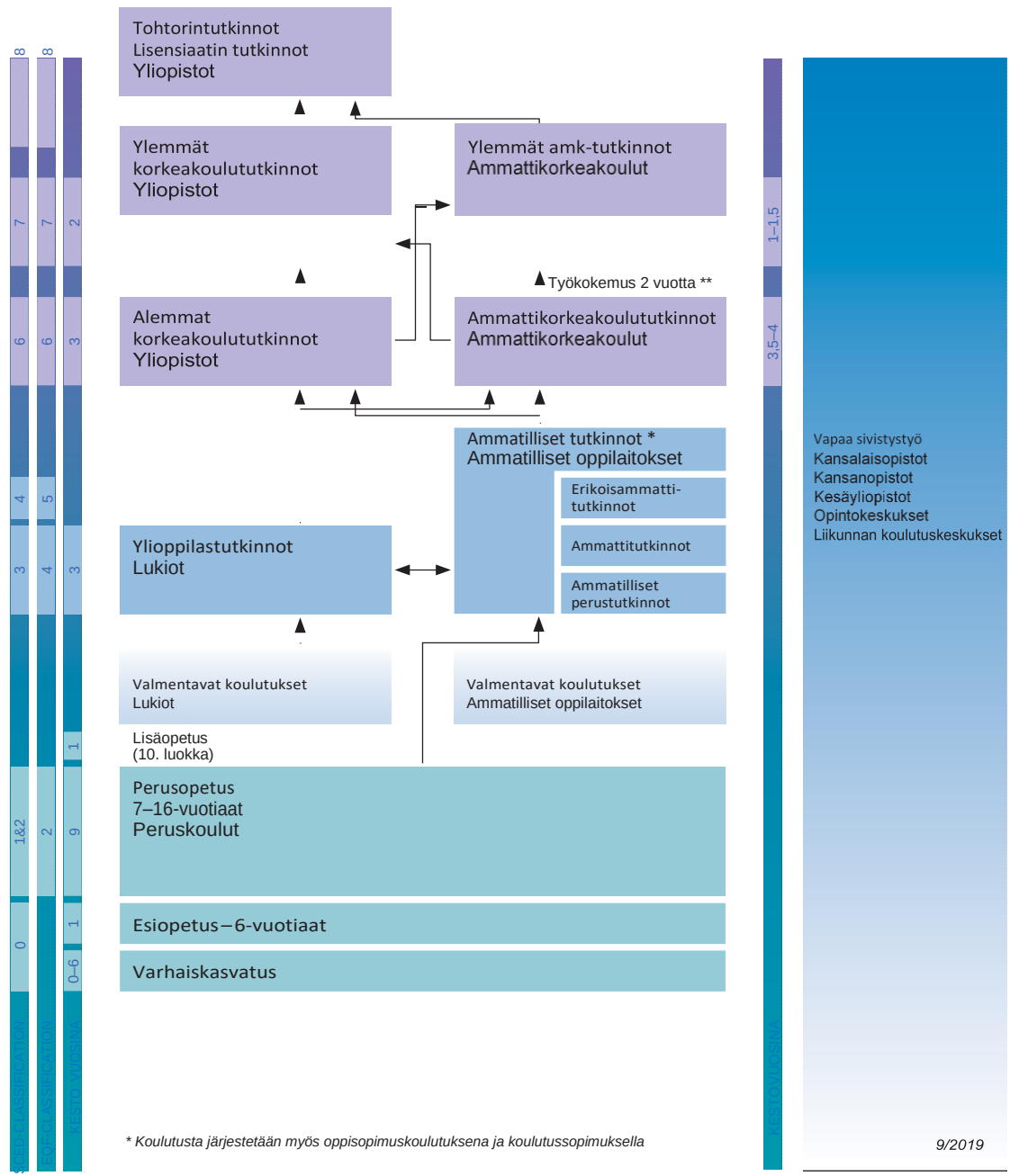
Suomessa on **yleinen oppivelvollisuus**.

Yleinen oppivelvollisuus tarkoittaa, että jokaisen lapsen täytyy käydä **peruskoulua** 9 luokkaa. Suomalaiset ovat oppivelvollisia 7-17-vuotiaina. Suomessa asuvilla ulkomaalaisilla lapsilla on myös oppivelvollisuus.

Peruskoulussa opetus, ruoka ja oppimateriaalit ovat ilmaisia.

Pelkkä peruskoulu ei yleensä riitä työn saamiseen. Peruskoulun jälkeen suurin osa nuorista menee opiskelemaan **lukioon** tai **ammattilliseen oppilaitokseen**. Sen jälkeen opintoja voi jatkaa **yliopistossa** tai **ammattikorkeakoulussa**.

SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

Lukiossa ja ammattioppilaitoksissa oppimateriaalit täytyy ostaa itse.

Yliopistossa opetus on ilmaista. Yliopisto-opiskelija maksaa ylioppilaskunnalle lukukausimaksun, jolla hän saa alennuksia opiskeljaruokalan ruuasta, matkoista ja oppimateriaaleista. Lisäksi yliopisto-opiskelija saa opiskelijoiden terveydenhoitopalvelut.

Suomessa koulutusta arvostetaan paljon. Valtio pyrkii järjestämään kaikille tasa-arvoiset mahdollisuudet koulutukseen. Tyttöillä ja pojilla on tasavertaiset opiskelumahdollisuudet.

ESIOPETUS

Esiopetus tarkoittaa sitä, että lapsi saa yhden vuoden opetusta ennen peruskoulun alkua.

Esiopetus on ilmaista ja pakollista.

Savonlinnassa esiopetus järjestetään päiväkodissa tai koulussa. Esiopetusta järjestetään neljä tuntia päivässä yhden vuoden ajan. Esiopetuksessa harjoitellaan perustietoja ja taitoja, joita tarvitaan koulussa. Esiopetuksen tarkoitus on helpottaa lasten koulun aloittamista.

Ohjeet esiopetukseen ilmoittautumiseen löytyvät kaupungin nettisivulta: savonlinna.fi/asukas/kasvatus_ja_opetus/esiopetus/esiopetukseen-ilmoittautuminen

SAVONLINNAN KAUPUNGIN SIVISTYSVIRASTO / VARHAISKASVATUS

Olavinkatu 27 B
57130 Savonlinna
savonlinna.fi/asukas/kasvatus_ja_opetus/esiopetus

044 417 4303

PERUSKOULU

Suomessa lapset aloittavat peruskoulun yleensä sen vuoden elokuussa, kun he täyttävät 7 vuotta. Lapsi voi aloittaa koulun jo aikaisemmin (6-vuotiaana) tai myöhemmin (8-vuotiaana).

Jos maahanmuuttajalapsen suomen kielen taito on heikko, lapsen peruskoulun aloitusta voidaan lykätä vuodella. Lapsi voi siinä tapauksessa jatkaa päiväkodissa tai saada valmistavaa opetusta.

Peruskoulu on 9 luokkaa. Luokat 1-6 ovat alakoulua ja luokat 7-9 yläkoulua.

Savonlinnassa on monta alakoulua. Useimmiten lapset käyvät koulua, joka on lähinnä kotia.

Yläkouluja Savonlinnassa on Talvisalon koulu, Mertalan koulu, Kerimäen yhtenäiskoulu, Punkaharjun koulu ja Savonrannan peruskoulu. Savonlinnassa on myös vapaaehtoinen 10. luokka.

Savonlinnassa maahanmuuttajaoppilaille annetaan valmistavaa opetusta. Se järjestetään integroituna tavalliseen luokkaan tai erikseen valmistavassa luokassa.

Peruskoulu on kaikille ilmainen. Koulu maksaa oppikirjat, kynät, kouluruokailun ja myös koulumatkat, jos matka on pitkä.

Peruskoulun ensimmäisillä luokilla koulupäivät ovat lyhyitä. Koulupäivät pitenevät ylemmillä luokilla. Koulua käydään 5 päivänä viikossa. Viikonloppuisin ei ole koulua. Vuodessa on 190 koulupäivää. Kouluvuosi alkaa elokuussa ja päättyy kesäkuun alussa. Syyslukukausi loppuu joulukuussa, jolloin järjestetään joulujuhlat. Kevätlukukausi päättyy kesäkuun alussa, jolloin pidetään kevätjuhlat.

Oppilaat saavat kesken lukuvuoden väliarviointeja ja keväällä todistuksen. Väliarvioinneissa ja todistuksissa on joko sanallinen arviointi tai numeroarviointi (4-10).

Koulussa on kesäloma (noin 2,5 kuukautta), syysloma on lokakuussa (5 päivää), joululoma joulukuussa (1-2 viikkoa) ja hiihtoloma helmikuussa (5 päivää).

Peruskoulun päätyttyä oppilas saa päättötodistuksen.

Laki sanoo, mitä peruskoulussa täytyy opettaa. Esimerkiksi peruskoulussa lapsella on pakollinen ruotsin kieli ja yksi vieras kieli, joka on useimmiten englanti. Maahanmuuttajalapsen lapset voivat saada oman äidinkieltensä opetusta, jos heitä on vähintään neljä.

Jos lapsi kuuluu luterilaiseen tai ortodoksiseen kirkkoon, on uskonnon opetus pakollista. Muut lapset opiskelevat elämäntutkimustietoa, joka sisältää filosofian ja etiikan opetusta.

Maahanmuuttajalapsille voidaan järjestää koulussa oman uskonnon opetusta, jos vähintään kolmen samaan uskontokuntaan kuuluvan lapsen vanhemmat sitä haluavat.

Jos lapsella on oppimisvaikeuksia, hän voi saada tukiopetusta. Maahanmuuttajalapset voivat esimerkiksi saada tukiopetusta suomen kielessä.

Koulussa on myös koulukuraattori, jonka puoleen voi kääntyä koulunkäyntiin liittyvissä ongelmatilanteissa.

On tärkeää, että vanhemmat tekevät yhteistyötä opettajan kanssa lapsen koulunkäynnin sujumiseksi.

Kun tarvitset lapselle koulupaikan Savonlinnassa, niin ilmoita siitä sivistysvirastoon.

SAVONLINNAN KAUPUNGIN SIVISTYSVIRASTO

Olavinkatu 27	044 417 4209
57130 Savonlinna	044 417 4201
savonlinna.fi/asukas/kasvatus_ja_opetus/perusopetus/kouluun_ilmoit_tautuminen	

ILTAPÄIVÄTOIMINTA

1. ja 2. luokan oppilaat ja erityisoppilaat voivat hakea paikkaa maksulliseen iltapäivätoimintaan. Iltapäivätoimintapaikka on koululla tai sen lähellä.

Lapsi voi olla iltapäivätoiminnassa koulun jälkeen. Iltapäivätoiminnassa syödään välipala, tehdään läksyjä, leikitään ja liikutaan. Lisätietoa iltapäivätoiminnasta saa sivistysvirastosta.

SAVONLINNAN KAUPUNGIN SIVISTYSVIRASTO

Olavinkatu 27	044 417 4201
57130 Savonlinna	
savonlinna.fi/asukas/kasvatus_ja_opetus/iltapaivatoiminta	

AIKUISTEN PERUSOPETUS

Aikuiset, jotka eivät ole käyneet peruskoulua, voivat suorittaa peruskoulun oppimäärän aikuisiällä. Savonlinnassa aikuisten perusopetusta järjestetään Itä-Karjalan Kansanopistossa, Savonlinnan aikuislukiossa ja Kristillisessä opistossa.

Itä-Karjalan kansanopistossa ja Kristillisessä opistossa opiskellaan päivällä. Opiskelu kestää 1 - 3 vuotta.

Savonlinnan aikuislukiossa opiskellaan illalla.

Itä-Karjalan kansanopistossa ja Kristillisessä opistossa voi opiskella myös perusopetuksen lisäopetuksessa. Koulutuksen nimi on kymppiluokka. Kymppiluokassa kerrataan peruskouluaineita.

ITÄ-KARJALAN KANSANOPISTO

Valonientie 32
58450 Punkaharju

015 572 11
ikko.fi

SAVONLINNAN AIKUISLUKIO

Kirkkokatu 1

044 417 4596

<https://savonlinnanaikuislukio.onedu.fi/web/>

SAVONLINNAN KRISTILLINEN OPISTO

Opistonkatu 1
57600 Savonlinna

015 572 910
<http://www.sko.fi>

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

Toisen asteen koulutus sisältää lukiot ja ammatilliset oppilaitokset. Lukioon ja ammatillisiin oppilaitoksiin voi hakea yhteishaussa keväällä ja syksyllä. Hakemus täytetään netissä osoitteessa: opintopolku.fi.

Oppilaitokset järjestävät omia lisähakuja vapaille koulutuspaikoille. Vapaita paikkoja voi hakea vielä lukukauden alkupuolella.

Maahanmuuttajat voivat hakea myös jatkuvassa haussa. Kysy lisää suoraan oppilaitoksesta.

Oppilaat valitaan koulutodistuksen perusteella. Joissakin oppilaitoksissa on lisäksi valintakoe.

Maahanmuuttajien todistukset kotimaassa ovat usein erilaiset kuin Suomessa. Jos maahanmuuttajalla puuttuu koulutodistus tai on todistuksen vertailuvaikeus, voi hakea yhteishaun harkinnanvaraisessa haussa.

Oppilaitokset järjestävät kielikokeet, jos maahanmuuttajan äidinkieli on muu kuin opetuskieli, eikä kielitaitoa ole voitu todentaa muulla tavalla.

Jos sinulla on Suomessa suoritettu ammatillinen tutkinto tai korkeakoulututkinto, et voi hakea yhteishaussa. Aikuiskoulutuksia löydät oppilaitosten nettisivuilta.

Toisen asteen kouluissa opetus on ilmaista, mutta oppikirjat täytyy ostaa itse.

Opiskelija voi saada opintotukea ja opintolainaa. Jos olet työttömänä työnhakijana, voit hakea työttömyysetuutta omaehtoiseen opiskeluun.

LUKIO

Lukio on yleissivistävä koulu. Lukion lopussa suoritetaan ylioppilastutkinto (ylioppilaskirjoitukset). Lukiota ei saa ammattia, mutta sieltä saa paljon yleistietoa eri aineista.

Myös aikuiset voivat käydä lukion. Aikuislukiossa opiskellaan illalla. Aikuislukiossa voi suorittaa myös pelkkiä aineopintoja. Opinnot Savonlinnan aikuislukiossa ovat maksuttomia.

Lukioon voi hakea henkilö, jolla on peruskoulun päättötodistus. Koulut päättävät itse, kenet he valitsevat opiskelemaan kouluun. Yleensä koulut valitsevat oppilaat peruskoulun päästötodistuksen keskiarvon mukaan.

Suurin osa opiskelijoista suorittaa lukion kolmessa vuodessa, mutta lukion voi käydä myös kahdessa tai neljässä vuodessa.

Lukiossa opiskelijat suorittavat kursseja. Osa kursseista on pakollisia. Tarjolla on myös paljon valinnaisia oppiaineita. Lukiossa täytyy suorittaa yhteensä vähintään 75 kurssia. Yksi kurssi on noin 38 tuntia.

Aikuisten vähimmäiskurssimäärä on 44 kurssia.

Lukio päättyy ylioppilaskirjoituksiin. Ne ovat koko maassa samaan aikaan (kevällä ja syksyllä). Ylioppilaskirjoitusten koetehtävät ovat samat kaikissa lukioissa Suomessa. Ylioppilaskirjoituksissa täytyy suorittaa vähintään neljä koetta.

Ne kokelaat, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, voivat korvata äidinkielen kokeen suomi toisena kielenä (S2) kokeella. Ruotsin kielen koetta ei tarvitse suorittaa, jos sitä ei ole opiskellut peruskoulussa.

Ylioppilastutkinto antaa mahdollisuuden korkea-asteen opintoihin. Ylioppilas voi hakea yliopistoon ja korkeakouluun.

Savonlinnan lukiot:

LYSEON LUKIO, SAVONLINNA

Kirkkokatu 1 044 417 4506
57100 Savonlinna <https://savonlinnanlyseonlukio.onedu.fi/web/>

SAVONLINNAN TAIDELUKIO

Sotilaspojankatu 3 044 417 4551
57100 Savonlinna <http://www.taidelukio.fi/>

SAVONLINNAN AIKUISLUKIO

Kirkkokatu 1 044 417 4596
57100 Savonlinna <https://savonlinnan aikuiskoulutuskeskus.fi/web/>

TOISEN ASTEEN AMMATILLINEN KOULUTUS

Ammatilliset oppilaitokset kuuluvat toisen asteen ammatilliseen koulutukseen. Ammatilliseen koulutukseen voi hakea henkilö, jolla on vähintään peruskoulun päästötodistus. Koulutus kestää yleensä 2 - 3 vuotta.

Savonlinnan ammatti- ja aikuisopistossa (SAMI) voi opiskella perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja. Samissa järjestetään myös oppisopimuskoulutusta, ammatillista lisä- ja täydennyskoulutusta sekä maahanmuuttajille tarkoitettuja koulutuksia.

Voit tutustua Samin tutkintoihin: samiedu.fi/yhteishaku/#ammatit.

SAVONLINNAN AMMATTI- JA AIKUISOPISTO (SAMI)

Pohjolankatu 4-6 015 550 6000
PL 12, 57201 Savonlinna <https://www.samiedu.fi/>

Savonlinnassa ammatillista koulutusta järjestetään myös Itä-Karjalan kansanopistossa Punkaharjulla.

Itä-Karjalan kansanopistossa voi suorittaa Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinnon (kiinteistönhoidon, kotityöpalvelujen ja toimitilapalvelujen osaamisalat), Ravintola- ja catering-alan perustutkinnon (ruokapalvelun osaamisala) sekä Hierojan ammattitutkinnon ja Koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen ammattitutkinnon.

ITÄ-KARJALAN KANSANOPISTO

Valoniementie 32 015 572 11
58450 Punkaharju ikko.fi

KORKEA-ASTEEN KOULUTUS

Korkea-asteen koulutus sisältää ammattikorkeakoulut ja yliopistot.

Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijat valitaan todistusten ja pääsykokeiden perusteella. Eri korkeakoulujen sisäänpääsyvaatimukset poikkeavat toisistaan. Hakijan on hyvä selvittää hakuprosessit suoraan oppilaitokselta.

AMMATTIKORKEAKOULU

KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULU (XAMK)
SAVONLINNAN KAMPUS

Savonniemenkatu 6
57100 Savonlinna
<https://www.xamk.fi/xamk/savonlinnan-kampus/>

Ammattikorkeakoulu on ammatillista korkea-asteen koulutusta. Ammattikorkeakoulut tekevät paljon yhteistyötä työelämän kanssa.

Ammattikorkeakoulussa Savonlinnassa voi opiskella mm. fysioterapeutiksi, jalkaterapeutiksi, sairaanhoitajaksi, insinööriksi.

Tutkinnon voi suorittaa 3,5 - 4 vuodessa. Tutkinto ammattikorkeakoulussa sisältää yleensä 210 - 240 opintopistettä (op). Opintopiste tarkoittaa noin 27 opiskelijan opiskelutuntia. Yksi vuosi opiskelua on 60 opintopistettä.

Ammattikorkeakouluun voi hakea, jos on ylioppilas tai jos hakijalla on toisen asteen ammatillinen perustutkinto. Opiskelijat valitaan todistusten ja pääsykokeen perusteella. Ammattikorkeakouluihin haetaan keväällä tai syksyllä ammattikorkeakoulujen yhteishaussa.

Maahanmuuttajien lähtömaassa on usein hyvin erilaiset todistukset kuin Suomessa. Maahanmuuttajataustaisen hakijan kannattaa selvittää hakuprosessit suoraan oppilaitokselta.

<https://opintopolku.fi/wp/fi/>

YLIOPISTOT

Yliopistoissa opetus perustuu tieteelliseen ja taiteelliseen sivistykseen. Yliopistoissa tehdään tieteellistä tutkimustyötä. Suomessa on yhteensä 14 yliopistoa.

Yliopiston alempi korkeakoulututkinto on 180 opintopistettä (kandidaatin tutkinto noin 3 vuotta). Ylempi korkeakoulututkinto on yleensä 300

opintopistettä (maisterin tutkinto, + 2 vuotta). Tämän jälkeen on lisenssiaatin ja tohtorin tutkinto.

Valtio järjestää yliopistokoulutuksen. Lisätietoja: minedu.fi/korkeakoulut-ja-tiedelaitokset

Yliopistoihin haetaan syksyllä ja keväällä netissä. Voit täyttää ja lähettää lomakkeen <https://opintopolku.fi/wp/fi/>.

Yliopistoihin valitaan todistusten tai valintakokeiden perusteella. Voit tulla valituksi vain yhteen koulutukseen.

Korkeakoulussa opiskelu on hyvin itsenäistä. Opiskelijoiden täytyy suorittaa vuodessa tietty määrä opintopisteitä, jotta he saisivat seuraavana vuonna opintotukea ja opintolainaa. Opiskelijat valitsevat itse opintonsa ja päättävät, kuinka paljon he vuodessa opiskelevat.

Maahanmuuttaja, joka on suorittanut korkeakoulututkinnon lähtömaassaan, voi hakea Opetushallitukselta tutkinnon tunnustamispäätöstä.

Lisätietoa <https://minedu.fi/>

AVOIN AMMATTIKORKEAKOULU JA YLIOPISTO

Avoimessa ammattikorkeakoulussa ja avoimessa yliopistossa järjestetään opintoja kaikille kiinnostuneille. Opinnot voivat olla yksittäisiä kursseja tai opintokokonaisuuksia.

Avoimen ammattikorkeakoulun ja yliopiston opinnot ovat maksullisia eikä opintoihin saa opintotukea.

Opiskelu on itsenäistä ja opiskelija vastaa itse opiskelustaan.

Lisätietoa avoimen yliopiston ja ammattikorkeakoulun opinnoista Savonlinnassa:

KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULU (XAMK)

040 655 0555 (vaihde)
040 585 6610 (hakijapalvelut) hakijapalvelut@xamk.fi
<https://www.xamk.fi/koulutus/avoin-amk/>

SAVONLINNAN KESÄYLIOPISTO

Puistokatu 5
57100 Savonlinna kesayliopisto@savonlinnankesayliopisto.fi
044 7730 998 <https://www.savonlinnankesayliopisto.fi/>

SUOMEN KIELEN OPISKELU

Savonlinnassa suomen kielen opetusta järjestävät useat oppilaitokset.

Ajankohtaista tietoa kielikoulutuksesta saa Ohjaus- ja palvelupiste Navigaattorista (katso sivu 6).

ITÄ-KARJALAN KANSANOPISTO

Valoniementie 32	015 572 11
58450 Punkaharju	ikko.fi

LINNALAN OPISTO

Sotilaspojankatu 7	015 51 180
57100 Savonlinna	linnala.fi

SAVONLINNAN AIKUISLUKIO

Kirkkokatu 1	044 417 4596
57100 Savonlinna	https://savonlinnanaikuislukio.onedu.fi/web/

SAVONLINNAN KRISTILLINEN OPISTO

Opistokatu 1	015 572 910
57600 Savonlinna	sko.fi

PUHELIN, INTERNET, LEHDET, TV JA KIRJASTO

Suomessa lähes kaikilla ihmisillä on matkapuhelin eli kännykkä.

Puhelimeen täytyy hankkia liittymä, jonka voit avata samalla kun ostat puhelimen. Sen voi tehdä myös internetissä eri palveluntarjoajien sivuilta. Matkapuhelujen hinnat ovat erilaisia riippuen siitä, mihin ja milloin soitat.

Voit vertailla eri matkapuhelinoperaattoreiden hintoja netissä.

Yleisimmät matkapuhelinoperaattorit ovat DNA (dna.fi), Telia (telia.fi) ja Elisa (elisa.fi). Matkapuhelinliittymät voit ostaa erikoisliikkeestä tai internetistä. Prepaid-liittymät voit ostaa myös R-kioskilta.

Puhelinnumeroita voi kysyä numerotiedustelusta, kun tiedät henkilön nimen ja osoitteen. Numerotiedustelupalvelu on maksullinen.

Suomen maanumero ulkomailta soittaessa on **+358**.

Hätätapauksissa soita aina hätänumeroon 112

Kun soitat hätänumeroon kerro oma nimi, osoite ja paikkakunta, vastaa kysymyksiin ja odota toimintaohjeita.

INTERNET

Tietokonetta ja internetiä voi käyttää ilmaiseksi Savonlinnan pääkirjastossa, kaupungin nuorisotiloissa, kaupungintalolla, joissakin kahviloissa sekä Ohjaus- ja palvelupiste Navigaattorissa osoitteessa Olavinkatu 40 A.

TELEVISIO (TV)

Jokainen maksaa **YLE-veroa**, joka maksetaan verotuksen kautta.

LEHDET

Lehtiä voi lukea ilmaiseksi Savonlinnan pääkirjastossa.

Paikallinen kaupunkilehti Savonmaa sekä mainosposti tulevat ilmaiseksi jokaiseen kotiin kaupunkialueella.

Muita lehtiä saa tilaamalla ja maksamalla tilausmaksun.

KIRJASTO

Suomessa lähes kaikki aikuiset osaavat lukea.

Kirjoja on helppo lainata kirjastosta, josta saat **kirjastokortin**. Sama kirjastokortti käy sekä pääkirjastossa, sivukirjastoissa ja kirjastoautossa.

Kirjojen **laina-aika** on 7 – 28 päivää. Jos laina-aika menee yli, täytyy maksaa sakko. Tarkista laina-aika kuitista. Jos kirja tai levy on vioittunut tai hävinnyt, se täytyy korvata.

PÄÄKIRJASTO JOELI

Asemantie 5
57100 Savonlinna

044 417 4424
savonlinna.fi/kirjasto

KERIMÄEN KIRJASTO

Kerimäentie 6
58200 Kerimäki

044 417 5121

PUNKAHARJUN KIRJASTO

Tehtaantie 5
58500 Punkaharju

044 417 5473

SAVONRANNAN KIRJASTO

Kangastie 3
58300 Savonranta

044 417 4437

LIIKENNE

BUSSIT

MATKAHUOLTO	
Linja-autoasema Tulliportinkatu 1 57100 Savonlinna	0200 4000 (1,99€/min + pvm) https://www.matkahuolto.fi/
SAVONLINJA	
Schaumanintie 18 57230 Savonlinna	015 7600 700 ma-pe klo 8-16 https://www.savonlinja.fi
ONNIBUSSI	
0600 02010 ma-pe klo 8-21 la-su klo 10-21	(0,99€/ alkava minuutti) https://onnibus.com/

Jos käytät paikallisbussia säännöllisesti, sinun kannattaa ostaa kaupunkilippu, jolla voit matkustaa 30 päivää tai sarjalippu, jolla voit matkustaa 22 tai 44 matkaa. Kaupunkilippuja ja sarjalippuja voi ostaa matkahuollosta.

***Paikallisliikenteen aikatauluja saa matkahuollosta tai internetistä:
savonlinna.fi/asukas/kadut_ja_liikenne/liikenne/paikallis-ja-lahiliikenne***

JUNAT

Savonlinnassa on kaksi junapysäkkiä: Savonlinnan kauppatori ja Pääskylähti.

VALTION RAUTATIET (VR)	https://www.vr.fi/
0600 419 00	(1,99€/ puhelu + pvm)

TAKSIT

Taksin käyttö on melko kallista. Maksu on kilometrimäärän mukaan.

Savonlinnassa taksin voi tilata numerosta:

TAKSI	https://taksisavonlinna.fi/
015 1060 100	0200 01510

Kun tilaat taksin, kerro kuka olet ja mihin osoitteeseen haluat taksin. Taksin saa myös jonottamalla taksitolpalla.

HENKILÖAUTO

Jos ajat autoa Suomessa, sinulla täytyy olla voimassa oleva **ajokortti**.

Auton täytyy olla **katsastettu** ja **rekisteröity**.

Jokaisella autolla on pakollinen **liikennevakuutus**. Auton omistaja voi lisäksi ottaa vapaaehtoisen kaskovakuutuksen.

Jokainen auton omistaja joutuu maksamaan **ajoneuvoveron** joka vuosi. Lisätietoa: <https://www.traficom.fi>.

Talvella autoissa täytyy olla talvirenkaat.

Pysäköintipaikat ovat Savonlinnassa tarkoin määrätty ja usein maksullisia. Pysäköintiajan ylittämisestä tai väärästä pysäköinnistä saa pysäköintisakon.

Savonlinnan joillakin pysäköintialueilla pitää käyttää **pysäköintikiekkoa**. Nämä alueet osoitetaan liikennemerkkin lisäkilvellä, jossa on pysäköintikiekon kuva. Pysäköintikiekkoa myyvät useat kaupat, kioskit ja huoltoasemat.

Pysäköintikiekko on sijoitettava näkyvälle paikalle tuulilasin sisäpuolelle niin, että se on ulkoapäin luettavissa. Saapumisajaksi on merkittävä pysäköinnin alkamista seuraava tasa- tai puolitunti, siitä riippuen kumpi ajankohta on aikaisempi.

Huomaa, että kaikkiin moottoriajoneuvoihin tarvitaan ajokortti. Auto- ja mopo- sekä moottoripyöräkortin saa käymällä autokoulun ja suorittamalla ajo- ja kirjallisen kokeen. Ajokorttien hakemusasioita hoitaa Ajovarman toimipisteet.

AJOVARMA SAVONLINNA

Mertajärventie 4
57220 Savonlinna

075 323 9999
<https://www.ajovarma.fi/>
<https://www.ajovarma.fi/ajokortit-ja-lupapalvelut>

AUTON OSTAMINEN SUOMESSA

Suomessa henkilöauton voit ostaa autoliikkeestä tai suoraan yksityiseltä henkilöltä.

Auton ostaminen autoliikkeestä on turvallisempaa kuin suoraan yksityiseltä henkilöltä. Autoliikkeessä kaikki myytävät autot ovat yleensä huollettuja.

Jokaisella autolla pitää olla rekisteröintitodistus. Kun auto vaihtaa omistajaa se täytyy rekisteröidä uudelle omistajalle. Rekisteröinnin voi tehdä sähköisesti tai rekisteröinti-ilmoituksella.

Rekisteröintitodistuksessa on kaksi osaa: **ilmoitusosa** ja **tekninen osa**. Tekninen osa on oltava aina mukana autossa. Ilmoitusosa säilytetään kotona. Jos olet ostanut auton yksityiseltä henkilöltä suoraan, rekisteröi auto 7 päivän sisällä auton ostamisesta. Auto rekisteröidään katsastusasemalla, vakuutusyhtiössä tai nettisivulla [traficom.fi](https://www.traficom.fi).

TRAFICOM Liikenne ja viestintävirasto

ma-pe klo 8-16.15
[traficom.fi](https://www.traficom.fi).

029 534 5000

ULKOMAISEN AJOKORTIN VAIHTAMINEN SUOMALaiseen

Ajokortin voimassaolon Suomessa voi varmistaa Liikenne- ja viestintävirastolta.

EU- ja ETA- maissa myönnetyllä ajokortilla saa ajaa Suomessa niin kauan kuin se on voimassa. Geneven tai Wienin tieliikennesopimusmaissa (muun muassa Venäjällä) myönnetty ajokortti kelpaa Suomessa rajoitetun ajan. Ajokortti täytyy vaihtaa kahden vuoden sisällä maahantulopäivästä.

Muista vaihtaa ajokorttisi suomalaiseen ajoissa! Muuten joudut suorittamaan maksullisen kuljettajantutkinnon Suomessa.

Jos vaihdat ulkomailla myönnettyä ajokorttia suomalaiseen ajokorttiin, asioi **Ajovarman palvelupisteessä**.

Lisätietoa: ajokortti-info.fi/perustietoa-ajokortista/ulkomaisen-ajokortin-vaihtaminen-suomalaiseen-ajokorttiin

EU- tai ETA- maassa myönnetyn ajokortin vaihtamista varten tarvitaan:

- ▶ EU- tai ETA-valtiossa myönnetty ajokortti tai sen puuttuessa ajokorttite,
- ▶ passi tai muu virallinen henkilötodistus ja
- ▶ kaksi valokuvaa

Lisäksi voidaan tarvita:

- ▶ lääkärintodistus, jos vaihdettavan EU- tai ETA-valtion kortin voimassaolo on päättynyt tai haluat korottaa ajokorttiluokkaa
- ▶ opiskelutodistus, jos olet opiskellut Suomessa vähintään 6 kuukautta, mutta vakinainen osoitteesi ei ole Suomessa

Sopimusvaltioissa myönnetyn ajokortin vaihtaminen

Suomessa vakinaisesti asuva henkilö, jolla on Geneven tai Wienin tieliikennesopimusvaltioissa myönnetty voimassa oleva ajokortti, voi

vaihtaa ajokortin suomalaiseen A1-, A2-, A- tai B-luokan ajokorttiin ilman kuljettajantutkinnon suorittamista.

Ajokortin vaihtamista varten tarvitaan:

- ▶ passi tai muu virallinen henkilötodistus
- ▶ kaksi valokuvaa
- ▶ lääkärinlausunto
- ▶ vaihdettava ulkomainen ajokortti

Jos ajokortti ei ole kirjoitettu latinalaisin kirjaimin, tarvitset virallisen käännöksen. Jos ajokortti on kadonnut, tarvitset ajokortin myöntäjävaltion antaman ajokorttiotteen ja sen virallisen käännöksen suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

AJOVARMA SAVONLINNA	
Mertajärventie 4 57220 Savonlinna	075 323 9999 https://www.ajovarma.fi/

LEMMIKIT

ELÄINLÄÄKÄRI

Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky:n eläinlääkintä

Kunnallinen eläinlääkäriasema
Kitkantie 6
58410 Kerimäki

044 417 2388
soittoaika klo 8-9

LÖYTÖELÄIMET

Kadonnutta lemmikkiä voit tiedustella paikalliselta löytöeläinkodilta. Tiedot löytyvät nettisivulta: <http://savonlinna.sey.fi/yhteystiedot>

Timo Sistonen
040 715 6257

Savonlinna, Kerimäki, Punkaharju,
Rantasalmi, Juva, Sulkava

Vehkan lemmikkieläinhoitola
044 240 5436

Enonkoski

VAPAA-AIKA JA HARRASTUKSET

Savonlinnassa on hyvät harrastusmahdollisuudet.

Harrastuskerhoja eri-ikäisille järjestävät järjestöt, yhdistykset, seurakunnat, urheiluseurat ja oppilaitokset.

Savonlinnassa voi harrastaa kulttuuria, liikuntaa, urheilua ja opiskella erilaisia aineita.

Useimmiten osallistuminen harrastustoimintaan on maksullista.

Paikallisissa lehdissä ilmoitetaan tapahtumista ja harrastusmahdollisuuksista.

Lisätietoa tapahtumista ja järjestöistä voi lukea nettisivulla: [savonlinnaseutu.fi](https://www.savonlinnaseutu.fi) ja <https://www.savonlinnanyt.fi>

Erilaisia harrastusmahdollisuuksia tarjoavat esimerkiksi:

- ▶ **Linnalan opisto**, Sotilaspojankatu 7, 57100 Savonlinna
015 51 180
linnala.fi
- ▶ **Savonlinnan musiikki- ja tanssiopisto**, Sotilaspojankatu 1, 57100 Savonlinna
0440 518 253
slmo.fi
- ▶ eri urheiluseurat, joista saat tietoja **Savonlinnan seudun liikunta ry:ltä**
044 321 6383
savonlinnanseudunliikunta.fi

TOIMINTAA MAAHANMUUTTAJANUORILLE

Linnalan nuoret toimii Setlementtitalossa, jossa he järjestävät toimintaa lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille.

LINNALAN NUORET RY

<http://linnalannuoret.fi>

Kämmekänkatu 2
571220 Savonlinna
044 7351 232

NUORISOTILAT

Avis
Koulutie 2-4, C-rakennus
57100 Savonlinna

to 13 – 19, 5.-6. luokka 13 - 15
pe 16-20

Punkkis
Kauppatie 2
58500 Punkaharju

ti 13 – 19, 6. luokka 13 - 15
ke 13 -18, 5. luokka 13 - 15

Vanhis
Yläsuluntie 2
58300 Savonranta

pe 18-21

Säämiskä
Sääminginkatu 6
57100 Savonlinna

ma, ke, to 15 - 20
5.-6.luokka ke 13 - 15

Nuorille vapaa-ajan toimintaa järjestävät myös:

KOTILO RY

Neitsytkatu 1
57100 Savonlinna
<http://kotilo.fi>

050 415 4376
kotilo@kotilo.fi

Klubitalo Linnaklubi
Haapavedentie 13
<http://kotilo.fi>

044 519 5001

ERKKERI

044 7262 395

Erkonkatu 1

ma, ke ja to klo 10-16

57100 Savonlinna

ti klo 10-16

erkkeriblog.blogspot.com/2019/01/mika-ihmeen-erkkeri.html

Erkkeri on matalan kynnyksen kohtaamispaikka savonlinnalaisille nuorille aikuisille. Vuoden 2019 alusta Erkkerin ja Klubitalo LinnaKlubin toiminnot yhdistyivät. Erkkeri ja LinnaKlubi ovat Stea:n rahoittamia hankkeita, joita hallinnoi Kotilo ry.

ETSIVÄ NUORISOTYÖ

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva 15- 29-vuotias nuori ja auttaa häntä eteenpäin elämässään. Etsivä nuorisotyö perustuu vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Etsivän nuorisotyön palvelu on maksutonta ja luottamuksellista.

Etsivään nuorisotyöhön voit olla yhteydessä esimerkiksi, kun:

- ▶ opiskelu ei onnistu tai on jo keskeytynyt
- ▶ kaipaat apua virastoasioiden hoitamiseen
- ▶ tarvitset tukea arjen asioiden järjestämiseen
- ▶ kaipaat luotettavaa aikuista jutteluun
- ▶ haluat töihin, mutta et tiedä mistä aloittaa
- ▶ ohjausta tulevaisuuden suunnitteluun
- ▶ läheisesi kaipaa yllä mainittua tukea

ETSIVÄT NUORISOTYÖNTEKIJÄT

Eeva Karjalainen	Sariia Linnamurto
Sääminginkatu 6	Sääminginkatu 6
044 417 4248	044 417 4250
eeva.karjalainen@savonlinna.fi	sariia.linnamurto@savonlinna.fi
savonlinna.fi/asukas/nuoret/etsiva_nuorisotyö	

Pekka Loikkanen	Riina Rauhamäki
Olavinkatu 27	Olavinkatu 27
044 417 4247	044 417 4255
pekka.loikkanen@savonlinna.fi	riina.rauhamaki@savonlinna.fi

USKONTO

Suomessa on uskonnonvapaus. Uskonnonvapaus tarkoittaa sitä, että ihminen voi vapaasti valita oman uskontokuntansa tai hänen ei tarvitse tunnustaa mitään uskontoa.

Suomessa suurin uskonto on kristinusko. 72 % suomalaisista kuuluu evankelis-luterilaiseen kirkkoon ja 1,1 % kuuluu ortodoksiseen kirkkoon.

Lisäksi Suomessa toimii katolisten, juutalaisten ja muslimien seurakuntia sekä muita pieniä uskonnollisia yhdistyksiä. Uskontokuntiin ei kuulu 25,3 % suomalaisista.

Savonlinnassa toimivat muun muassa seuraavat seurakunnat:

SAVONLINNAN EVANKELISLUTERILAINEN SEURAKUNTA

Kirkkokatu 17
57100 Savonlinna

015 576 800
savonlinnaseurakunta.fi

SAIMAAN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA

Savonlinnan kirkko
Erkonkatu 11
57100 Savonlinna

050 536 6455
<https://www.ortsaimaa.net/>

SAVONLINNAN VAPAASEURAKUNTA

Olavinkatu 40
57130 Savonlinna
046 651 2457
savonlinna.svk.fi

SAVONLINNAN HELLUNTAISEURAKUNTA

Tottinkatu 4
57130 Savonlinna
044 744 1689
helluntaikirkko.org

MYÖHEMPIEN AIKOJEN PYHIEN JEESEKSEN KRISTUKSEN KIRKKO

Savontie 10
57100 Savonlinna
mormonit.fi

JEHOVAN TODISTAJAT

Pohjolankatu 5
57200 Savonlinna
050 530 4935